

საქართველოს მთავრობის ბანკარბულება

№ 53 2019 წლის 23 იანვარი ქ. თბილისი

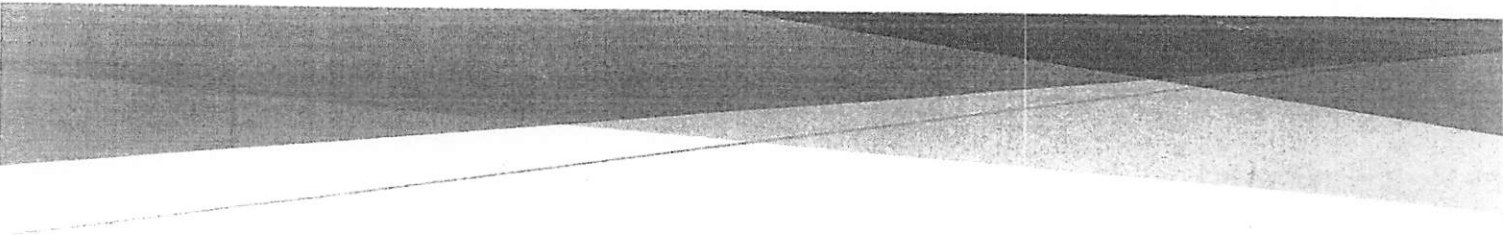
ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული
სტრატეგიის დამტკიცების თაობაზე

„საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის შესაბამისად, დამტკიცდეს თანდართული „ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგია“.

პრემიერ-მინისტრი

მამუკა ბახტაძე

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ
საქართველოს ეროვნული სტრატეგია

1. შესავალი.....	2
2. არსებული ვითარების მიმოხილვა.....	3
2.1. ტერორისტული ორგანიზაციები.....	4
2.2. რეგიონული კონტექსტი.....	6
2.3. საკანონდებლო და ინსტიტუციური ჩარჩო.....	7
2.3.1. კანონმდებლობის მიმოხილვა.....	7
2.3.2. ინსტიტუციური მექანიზმები.....	10
3. ზოგადი ხედვა.....	13
4. ტერორიზმთან ბრძოლის ეროვნული ხედვა.....	14
4.1. ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვება და ანალიზი.....	16
4.2. პრევენცია.....	18
4.3. დაცვა.....	21
4.4. მზადყოფნა.....	23
4.5. დევნა.....	26
4.6. სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩოს განვითარება.....	28
4.7. საერთაშორისო თანამშრომლობა.....	30
5. სტრატეგიით გათვალისწინებულ ძალისხმევაზე პასუხისმგებელი უწყებები.....	33
6. ინსტიტუციური ზედამხედველობა, ანგარიშვალდებულების და სტრატეგიის გადახედვის მექანიზმები.....	35

1. შესავალი

2019-2021 წლების ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგია და აღნიშნული სტრატეგიის სამწლიანი სამოქმედო გეგმა წარმოადგენს საქართველოს სახელმწიფოს ხედვას ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით. ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგია მოიცავს შვიდ ძირითად მიმართულებას: ტერორიზმთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვება, პრევენცია, დაცვა, მზადყოფნა, დევნა, სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩოს განვითარება და საერთაშორისო თანამშრომლობა.

სტრატეგიის ზოგადი მიზანია ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით საქართველოს სახელმწიფოს ხედვის ჩამოყალიბება, ასევე, ტერორისტული ორგანიზაციების, ექსტრემისტული ჯგუფებისა და მათი ცალკეული მხარდამჭერებისგან მომდინარე საფრთხეებთან გამკლავებისთვის, სახელმწიფოს, საერთაშორისო პარტნიორების, კერძო სექტორისა და სამოქალაქო საზოგადოების ერთობლივი მოქმედებების განსაზღვრა.

სტრატეგია ეყრდნობა საქართველოს საფრთხეების შეფასების დოკუმენტს, საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციას, ეროვნულ კანონმდებლობასა და საქართველოს მიერ ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებებს.

წინამდებარე სტრატეგიის მიზნებისათვის ტერორისტული და ექსტრემისტული გამოწვევები, ძირითად შემთხვევაში, განხილულია ერთობლივად და ამავე პრინციპით არის წარმოდგენილი სახელმწიფოს მიზნები და ამოცანები, ასევე მოსალოდნელი შედეგები.

ტერორიზმი - ძალადობა ან ძალადობის გამოყენების მუქარა, მიმართული ფიზიკური ან იურიდიული პირების წინააღმდეგ, შენობა-ნაგებობების, სატრანსპორტო საშუალებების, კომუნიკაციების და სხვა მატერიალური ობიექტების განადგურება-დაზიანება, ან მათი განადგურება-დაზიანების მუქარა იარაღის, ასაფეთქებელი მასალების, ბირთვული, ქიმიური, ბიოლოგიური თუ სხვა, ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ნივთიერების გამოყენებით ან ადამიანის გატაცებითა თუ მძევლად აყვანით, რათა ხელისუფლება ანდა მისი რომელიმე ორგანო ან საერთაშორისო ორგანიზაცია იძულებული გახდეს, განახორციელოს გარკვეული ქმედება ან თავი შეიკავოს გარკვეული ქმედების განხორციელებისაგან, რომელიც ტერორისტების მართლსაწინააღმდეგო ინტერესებში შედის.

ტერორისტი - პირი, რომელიც მონაწილეობს ტერორისტულ საქმიანობაში.

ექსტრემიზმი - იდეათა ერთობლიობა, იდეოლოგია, რომელიც არ აღიარებს ადამიანთა თანასწორობის პრინციპს, მხარს უჭერს სიძულვილს, შეუწყნარებლობას, ძალადობას, საფრთხეს უქმნის ქვეყნის დემოკრატიულ წყობას და კანონის უზენაესობას.

ექსტრემისტი/ები - პირი ან პირთა ჯგუფი, რომელიც იზიარებს ექსტრემისტულ იდეოლოგიას, ან იდეათა ერთობლიობას და ამ მოტივით ერთვება კანონსაწინააღმდეგო საქმიანობაში.

რადიკალიზაცია - პროცესი, როდესაც პირი საკუთარი მოსაზრებების გავრცელებისა და გარკვეული იდეოლოგიის მხარდაჭერისას, შესაძლოა, გასცდეს კანონის ფარგლებს და ჩაერთოს ტერორისტულ ან/და ექსტრემისტულ საქმიანობაში. აღნიშნულ პროცესში იკვეთება პირის მზაობა, მის მიერ მხარდაჭერილი იდეოლოგიის მიზნებისთვის დაეთანხმოს ან/და, საჭიროების შემთხვევაში, მიმართოს ძალადობრივ მეთოდებს.

სტრატეგიის მიზნების ეფექტიანად განხორციელებისათვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია საზოგადოების პოლარიზაციის წინააღმდეგ ბრძოლა. უდავოა, რომ მსგავსი ტიპის საზოგადოებაში ადვილად ხდება ტერორისტული და ექსტრემისტული იდეოლოგიის გავრცელება.

ტერორიზმის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლა მოითხოვს სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაში აღნიშნული ყველა პარტნიორის კონსოლიდირებულ ძალისხმევას. სახელმწიფომ და საზოგადოებამ ერთობლივად უნდა უზრუნველყოს სამართლის უზენაესობის, დემოკრატიის პრინციპებისა და თავისუფალი საზოგადოების დაცვა. სტრატეგია ხაზს უსვამს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით სამოქალაქო საზოგადოებისა და კერძო სექტორის აქტიურ ჩართულობას.

დოკუმენტი მიმართულია ტერორისტული და ექსტრემისტული საფრთხეებისაგან სახელმწიფოსა და საზოგადოების დაცვისკენ. ამასთან ნათელია, რომ დღეისათვის აღნიშნული საფრთხეები და გამოწვევები გადაჯაჭვულია ტერორიზმის გლობალურ ტენდენციებთან, შესაბამისად, სტრატეგია განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს საერთაშორისო თანამშრომლობას.

2. არსებული ვითარების მიმოხილვა

ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაკავშირებული საფრთხეები თანამედროვე მსოფლიოსთვის კვლავ მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს. ბოლო წლებში განვითარებულმა მოვლენებმა ცხადყო, რომ ტერორისტულ/ექსტრემისტულ ორგანიზაციებსა და ჯგუფებს შესწევთ უნარი, ლოკალური, რეგიონული კონფლიქტები გლობალურ, ინტერნაციონალურ დაპირისპირებად გარდაქმნან, დაგეგმონ და განახორციელონ ტერორისტული თავდასხმები სხვადასხვა ქვეყანაში და მოახდინონ მოსახლეობის ნაწილის რადიკალიზაცია. სირიაში, ერაყში, ავღანეთში, იემენში, ლიბიასა და მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებმა ტერორისტული იდეების გავრცელებისა და აღნიშნული იდეების მიმართ მოწყვლადი ჯგუფების რადიკალიზაციისათვის უპრეცედენტო შესაძლებლობები შექმნა.

2.1. ტერორისტული ორგანიზაციები

ცივილიზებული სამყარო ტერორისტული/ექსტრემისტული ორგანიზაციების მხრიდან რამდენიმე მნიშვნელოვანი გამოწვევის წინაშე აღმოჩნდა, მათ შორის, საკუთარი მოქალაქეების რადიკალიზაცია; მათი გამგზავრება მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის მიღების მიზნით; რადიკალიზებული, საბრძოლო გამოცდილების მქონე პირების უკან დაბრუნება და ტერორისტული/ექსტრემისტული ჯგუფების ან/და ცალკეული ინდივიდების მიერ ტერორისტული თავდასხმების განხორციელება.

საერთაშორისო ძალისხმევის მიუხედავად, ე.წ. „ისლამური სახელმწიფო“ (შემდგომში „დაეში“) გლობალური ტერორიზმის ყველაზე მკაფიო გამოვლინებად რჩება. გარკვეული პერიოდის განმავლობაში იგი წარმოადგენდა სამხედრო, ფინანსური, მმართველობისა და იდეოლოგიური თვალსაზრისით უპრეცედენტო შესაძლებლობების მქონე ტერორისტულ ორგანიზაციას. გასულ წლებში „დაეში“, ძირითადად, ფართომასშტაბიანი სამხედრო მოქმედებების წარმოებით იყო დაკავებული. ტერიტორიების დაკარგვისა და დასუსტების შემდეგ ორგანიზაციას აღნიშნულის უნარი აღარ შესწევს, შესაბამისად, მან შეცვალა მოქმედების სტრატეგია, რამაც თანამედროვე მსოფლიო ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა.

ახალი ტაქტიკის ფარგლებში, კონფლიქტის ზონის მიღმა ტერორისტული აქტების განხორციელება „დაეშის“ მოქმედების მთავარ იარაღად იქცა. აღნიშნული ორგანიზაცია სულ უფრო მეტი ადამიანის რადიკალიზაციასა და გადაბირებას ცდილობს თანამედროვე ტექნოლოგიების, მათ შორის, ინტერნეტ სივრცისა და სოციალური მედიის გამოყენებით. გასულ წლებში „დაეში“ მის მხარდამჭერებს სირიასა და ერაყში გამგზავრებისკენ მოუწოდებდა. დღეისათვის ტერორისტული ორგანიზაცია, ინტერნეტის და სოციალური ქსელების გამოყენებით, რადიკალიზებულ პირებს მათ საცხოვრებელ ტერიტორიაზე ტერორისტული თავდასხმების განხორციელებას ავალდებულებს.

სხვადასხვა დროს „დაეშის“ რიგებში საქართველოს რამდენიმე ათეული მოქალაქე იბრძოდა. ზოგიერთმა მათგანმა ტერორისტთა რიგებში მნიშვნელოვანი გავლენა მოიპოვა და ტერორისტული ორგანიზაციის იერარქიის სათავეშიც მოექცა. „დაეშმა“ მხარდამჭერების გარკვეული რაოდენობის მოპოვება საქართველოშიც შეძლო, თუმცა სამართალდამცავი უწყებების მიერ განხორციელებული სპეცოპერაციებისა და სახელმწიფოს მიერ წარმოებული მიზანმიმართული პოლიტიკის შედეგად, საქართველოში „დაეშის“ მხარდამჭერთა რიცხვი მკვეთრად შემცირდა. აღნიშნულის მიუხედავად, საქართველოში, შესაძლოა, კვლავ არსებობდნენ ამ ორგანიზაციის ცალკეული მომხრეები, რომლებიც საჭიროების შემთხვევაში, ორგანიზაციის მხრიდან მიღებული დავალებების შესაბამისად იმოქმედებენ. თუმცა საფრთხეების თავიდან აცილების მიზნით, სახელმწიფო მუდმივად ახორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს. ქვეყნისთვის კვლავ გამოწვევად რჩება სირიასა და ერაყში მყოფი „დაეშის“ რიგებში მებრძოლი საქართველოს მოქალაქეები, რომლებმაც, შესაძლოა, საქართველოში დაბრუნება გადაწყვიტონ, ასევე მათი ოჯახის წევრები. გამოწვევას წარმოადგენს „დაეშის“

უცხოელი ტერორისტი მებრძოლეები, რომლებიც, შესაძლოა, საქართველოს გავლით მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში გადაადგილებას შეეცადონ. საყოველთაო გამოწვევის მსგავსად, საქართველოშიც აქტიურად დგას „დაეშის“ მიერ ინტერნეტის გამოყენებით რადიკალიზაციისა და გადაბირების საფრთხე.

„ალ-ქაიდა“ წლების განმავლობაში რჩება მნიშვნელოვანი შესაძლებლობების, განსაკუთრებით საშიშ ტერორისტულ ორგანიზაციად. გასული წლების განმავლობაში მას „დაეშის“ მსგავსი დანაკარგები არ განუცდია. ორგანიზაციის ე.წ. წარმომადგენლობები კვლავ მოქმედებენ მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში და შეუძლიათ, როგორც დამოუკიდებლად ფუნქციონირება, ისე ცენტრალური ხელმძღვანელობის მიერ გაცემული დავალებების შესრულება. ამჟამად „ალ-ქაიდას“ დაქვემდებარებაში მყოფი შეიარაღებული ჯგუფები სირიაში გარკვეულ ტერიტორიას აკონტროლებენ.

აღნიშნული ტერორისტული ორგანიზაციისათვის საქართველო პირველადი ინტერესის ობიექტს არ წარმოადგენს. საქართველოში არსებული ზოგიერთი ჯგუფი, შესაძლოა, იზიარებდეს „ალ-ქაიდას“ იდეოლოგიას. სირიასა და ერაყში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებისას „ალ-ქაიდას“ მხარდამჭერ შეიარაღებულ ჯგუფებში საქართველოს რამდენიმე ათეული მოქალაქე იბრძოდა. საქართველოს ზოგიერთი მოქალაქე „ალ-ქაიდასთან“ დაკავშირებული შეიარაღებული ჯგუფების ლიდერიც კი გახდა. საქართველოსთვის აღნიშნული ორგანიზაციიდან მომდინარე სავარაუდო საფრთხეებს, შესაძლოა, განეკუთვნებოდეს ტერორისტული ორგანიზაციის ან მისი ინდივიდუალური მხარდამჭერის მიერ ტერორისტული თავდასხმის განხორციელება; „ალ-ქაიდას“ მხარდამჭერ ჯგუფებში მებრძოლი საქართველოს მოქალაქეების ქვეყანაში დაბრუნების მცდელობა და ორგანიზაციის მხარდამჭერი უცხოელი ტერორისტი მებრძოლეების მიერ საქართველოს ტერიტორიის ტრანზიტულად გამოყენების მცდელობა.

საერთაშორისო ტერორიზმის თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან გამოწვევად რჩება „ავღანეთის ისლამური საამირო“, იგივე „თალიბანი“. აღნიშნული ორგანიზაცია, ძირითადად, ავღანეთის ისლამურ რესპუბლიკაში მოქმედებს და ქვეყანაში ტერიტორიის მნიშვნელოვან ნაწილს აკონტროლებს. „თალიბანს“ შესწევს უნარი, აწარმოოს სამხედრო ოპერაციები, განახორციელოს შეიარაღებული თავდასხმები და ტერორისტული აქტები. ოპერაციების დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში ორგანიზაციის წევრი ტერორისტული ჯგუფები დამოუკიდებლად ეფექტურად მოქმედებენ, თუმცა საჭიროების შემთხვევაში, „თალიბანი“ ცენტრალიზებული მმართველობის მექანიზმსაც იყენებს. ბოლო წლების განმავლობაში, გავლენების გადანაწილების მიზნით, „ავღანეთის ისლამური საამირო“ და „დაეში“ ავღანეთში ერთმანეთს აქტიურად უპირისპირდებიან.

„თალიბანი“ მნიშვნელოვან საფრთხეს წარმოადგენს საქართველოსთვის, კონკრეტულად, საქართველოს თავდაცვის ძალებისთვის, რომელიც ავღანეთის კონფლიქტში, ნატოს საერთაშორისო მისიის ფარგლებში, 2004 წლიდან მონაწილეობს. გასული წლების განმავლობაში აღნიშნული ტერორისტული ორგანიზაციის მიერ განხორციელდა არაერთი თავდასხმა ქართველ სამხედროებზე, საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში დაიღუპა რამდენიმე ათეული ქართველი სამხედრო, ხოლო

რამდენიმე ასეული დაშავდა. ამჟამად ნატოს „მტკიცე მხარდაჭერის მისიის“ ფარგლებში, საქართველოს თავდაცვის ძალების დანაყოფები განთავსებულია ქ. ქაბულში, ბალხისა და ფარვანის პროვინციებში. აღნიშნული პროვინციები „თალიბანის“ აქტიური მოქმედების არეალს წარმოადგენს.

2.2. რეგიონული კონტექსტი

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველო არ განეკუთვნება ტერორისტული თავდასხმების მაღალი რისკის სახელმწიფოთა რიცხვს, რეგიონში მიმდინარე პროცესები ქვეყანაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს. ჩრდილოეთ კავკასიაში, ახლო აღმოსავლეთსა და ცენტრალურ აზიაში მიმდინარე პროცესები საქართველოს სხვადასხვა დროს ერთმანეთისაგან განსხვავებული ტიპის საფრთხეებს უქმნიდა.

ბოლო წლების განმავლობაში ახლო აღმოსავლეთი უპრეცედენტო ტერორისტული აქტივობის რეგიონად იქცა. რეგიონის ქვეყნებში მიმდინარე კონფლიქტებმა პირდაპირი გავლენა მოახდინა საქართველოს მოქალაქეებზე. ადგილი ჰქონდა, რეგიონში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის მიღების მიზნით, საქართველოს მოქალაქეების გამგზავრების ფაქტებს; ტერორიზმში ჩართული პირების საქართველოში დაბრუნებისა და ახლო აღმოსავლეთისკენ მიმავალი უცხოელი ტერორისტი მეზობლების მიერ ქვეყნის ტერიტორიის ტრანზიტულად გამოყენების მცდელობას. ამჟამად ახლო აღმოსავლეთში ვითარება კვლავ დაძაბულია. რეგიონში მოქმედი სხვადასხვა სახელმწიფოსა და ჯგუფის გეოპოლიტიკური მიზნების შესაბამისად, შესაძლოა, ადგილზე ვითარების უკიდურესი ესკალაცია მოხდეს, რაც, დიდი ალბათობით, საქართველოს უსაფრთხოებაზე ნეგატიურად იმოქმედებს.

გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში განვითარებულ პროცესებს საქართველოს უსაფრთხოებისათვის განსაკუთრებული, ზოგ შემთხვევაში, კი კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს. ამჟამად ზემოაღნიშნულ რეგიონში ტერორისტული აქტივობები შემცირებულია. დღეისათვის ჩრდილოეთ კავკასიაში მოქმედი „დაეშისა“ და „კავკასიის საამიროს“ დაჯგუფებები წარმოადგენენ დეცენტრალიზებულ, მინიმალური ცოცხალი ძალისა და მწირი ფინანსური შესაძლებლობების მქონე ტერორისტულ ორგანიზაციებს. ცხადია, აღნიშნულ ჯგუფებს შესწევთ ცალკეული ტერორისტული თავდასხმების განხორციელების უნარი, თუმცა ამ ეტაპზე ისინი რეგიონული უსაფრთხოებისთვის მნიშვნელოვან გამოწვევას არ წარმოადგენენ. მიუხედავად ზემოხსენებულისა, ჩრდილოეთ კავკასიაში მიმდინარე პროცესების გათვალისწინებით, აღნიშნულ რეგიონში, გრძელვადიან პერსპექტივაში, სტაბილურობის შენარჩუნება პრაქტიკულად შეუძლებელია, რაც საქართველოსათვის მნიშვნელოვან საფრთხეებთან ასოცირდება.

საქართველო ევროპული უსაფრთხოების ნაწილია, შესაბამისად ტერორიზმის თვალსაზრისით, ბოლო წლების განმავლობაში საქართველო და ევროპის ქვეყნების დიდი ნაწილი აღმოჩნდა მსგავსი საფრთხეების წინაშე, თუმცა ევროპის მრავალი ქვეყნისგან განსხვავებით, საქართველოში საერთაშორისო ტერორისტული ორგანიზაციის მიერ

ტერორისტული თავდასხმა არ განხორციელებულა. აღსანიშნავია, რომ სამართალდამცავმა უწყებებმა გაანეიტრალეს ჯგუფი, რომელიც ქვეყანაში ტერორისტულ თავდასხმას გეგმავდა.

ტერორიზმის კუთხით საქართველოში არსებულ უსაფრთხოების გარემოზე საუბრისას განსაკუთრებით უნდა გამოიყოს რუსეთის ფედერაციის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიები. ოკუპირებულ ცხინვალის რეგიონსა და აფხაზეთში შექმნილი საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლებისთვის უკონტროლო ვითარება, ადგილზე არსებული კორუფციისა და კრიმინალის მაღალი დონე ტერორისტული აქტივობისათვის ხელსაყრელ გარემოს ქმნის.

ქვეყნისთვის, ასევე საფრთხეს წარმოადგენენ ტერორისტული ორგანიზაციების შესაძლო მხარდამჭერი უცხო ქვეყნის მოქალაქეები, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე იმყოფებიან. ძირითადად, აღნიშნულ პირებს საქართველოსა და ქართულ საზოგადოებასთან ისტორიული, რელიგიური და კულტურული კავშირები არ აქვთ, რაც ტერორისტულ ორგანიზაციებს ექსტრემისტულ საქმიანობაში მათ ჩართვას უადვილებს.

2.3. საკანონმდებლო და ინსტიტუციური ჩარჩო

2.3.1. კანონმდებლობის მიმოხილვა

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში კანონმდებლობის განვითარების მიმართულებით, საქართველომ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა და მიიღო სათანადო ნორმატიული აქტები, ასევე განხორციელდა შესაბამისი ცვლილებები არსებულ კანონმდებლობაში.

აღსანიშნავია, რომ როგორც საქართველოს კანონმდებლობაში, ისე უსაფრთხოების სფეროში ეროვნული დონის კონცეპტუალურ დოკუმენტებში, მათ შორის, საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციაში, საქართველოს საფრთხეების შეფასების დოკუმენტსა და ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვისა და კოორდინაციის წესის შესახებ საქართველოს კანონში, საქართველოს უსაფრთხოების პოლიტიკის ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებად განსაზღვრულია საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლა. ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში მნიშვნელოვანი სამართლებრივი აქტია საქართველოს კანონი „ტერორიზმთან ბრძოლის შესახებ“, რომელიც განსაზღვრავს ტერორიზმთან ბრძოლის ორგანიზების ფორმებსა და სამართლებრივ საფუძვლებს, აგრეთვე შესაბამის სახელმწიფო ორგანოთა კოორდინაციის წესს, საზოგადოებრივი გაერთიანებებისა და ორგანიზაციების, მოქალაქეების მონაწილეობის საფუძვლებს, მათ უფლებებს, მოვალეობებს და მათი სოციალური დაცვის გარანტიებს. მოცემული კანონი, რომელშიც თანამედროვე გამოწვევების შესაბამისად არაერთი ცვლილება იქნა შეტანილი, მნიშვნელოვანია იმ თვალსაზრისით, რომ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ახდენს „ტერორიზმის“, „ტერორისტის“, „ტერორისტული აქტის“, „ტერორისტული მიზნის“, „ტერორისტული საქმიანობის“, „საერთაშორისო ტერორიზმის“, „ტერორისტული ჯგუფისა“ და „ტერორისტული ორგანიზაციის“ ცნებათა განმარტებას. აღსანიშნავია კანონის ნორმა, რომელიც განსაზღვრავს ტერორიზმთან ბრძოლის ძირითად პრინციპებს, ისევე როგორც სუბიექტებს, რომლებიც ახორციელებენ ტერორიზმთან ბრძოლას.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ტერორისტულ დანაშაულებს დათმობილი აქვს XXXVIII თავი, რომელიც შეტანილია სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთა კარში. კოდექსი ფართოდ ახდენს ტერორიზმთან დაკავშირებული ქმედებების კრიმინალიზაციას და აწესებს შესაბამის სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას ფიზიკური და იურიდიული პირებისათვის. კოდექსი განსაზღვრავს, თუ რა ტიპის ქმედებები უნდა იქნას მიჩნეული ტერორისტულ აქტად. აღნიშნულ ჩამონათვალში ხვდება აფეთქება, ცეცხლის წაკიდება, ადამიანზე თავდასხმა, იარაღის გამოყენება, ასევე ყველა სხვა ქმედება, რომელიც ქმნის ადამიანის სიცოცხლის მოსპობის, მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანის ან სხვა მძიმე შედეგის დადგომის საშიშროებას. აღსანიშნავია, რომ ჩამოთვლილი ქმედებების ტერორისტულ აქტად დაკვალიფიცირებისათვის, თითოეული უნდა განხორციელდეს ტერორისტული მიზნით, რაც გულისხმობს მოსახლეობის დაშინებას ან ხელისუფლების ორგანოს, უცხო ქვეყნის ხელისუფლების ორგანოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის იძულებას, შეასრულოს, ან არ შეასრულოს ესა თუ ის მოქმედება, ან ქვეყნის/უცხო ქვეყნის/საერთაშორისო ორგანიზაციის ფუნდამენტური პოლიტიკური, კონსტიტუციური, ეკონომიკური ან სოციალური სტრუქტურების დესტაბილიზაციას ან განადგურებას.

აღსანიშნავია, რომ ტერორიზმთან ბრძოლის კონტექსტში, კოდექსში ძირითადი ცვლილებები განხორციელდა 2013-2015 წლებში. საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებული კანონპროექტების ძალაში შესვლის შემდეგ დასჯადი გახდა მთელი რიგი ქმედებების ტერორისტული მიზნით განხორციელება. ამასთან, კოდექსის მიხედვით, დასჯადია ისეთი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებები, როგორცაა: ტერორისტული საქმიანობის, ტერორისტული ორგანიზაციის საჯარო მხარდაჭერა, ტერორისტული საქმიანობის განხორციელებისაკენ მოწოდება, უცხო ქვეყნის ტერორისტულ ორგანიზაციაში გაერთიანება, ან მისი დახმარება, ტერორისტული ორგანიზაციის შექმნა, წევრობა, მის საქმიანობაში მონაწილეობა და ამისთვის პირის გადაბირება, ტერორისტული მიზნით მძევლად ხელში ჩაგდება, ტერორისტული ქმედების მუქარა, საერთაშორისო ტერორიზმში მონაწილეობა, ტერორისტული ქმედების ხელშეშლისათვის ზომების მიუღებლობა და სხვა. გასათვალისწინებელია, რომ კოდექსი სხვა სახის ტერორისტული აქტებისგან მიჯნავს კიბერტერორიზმსა და ტექნოლოგიურ ტერორიზმს. ასევე კოდექსი ტერორისტული აქტის კატეგორიას მიაკუთვნებს საქართველოს სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირსა და საერთაშორისო დაცვით მოსარგებლე პირზე ან დაწესებულებაზე თავდასხმას.

აღსანიშნავია, რომ საქართველო ერთ-ერთი პირველი ქვეყანაა, გაეროს წევრ სახელმწიფოებს შორის, რომელმაც 2015 წელს სრულად მოახდინა გაეროს უშიშროების საბჭოს 2178 (2014) რეზოლუციის შესაბამისად ე.წ. უცხოელ ტერორისტ მებრძოლების გადაადგილებასთან დაკავშირებული ქმედებების კრიმინალიზაცია. შესაბამისად, საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, კოდექსით სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა განისაზღვრა ისეთი ქმედებისთვის, როგორცაა ტერორისტული საქმიანობის განხორციელების, მომზადების, ან ამგვარ საქმიანობაში ან ტერორისტულ

წერთნაში მონაწილეობის მიზნით, საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთა ან გადაკვეთის მცდელობა.

ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში არსებული კანონმდებლობის მნიშვნელოვანი ნაწილია საქართველოს მთავრობის დადგენილება „ქვეყანაში კონტრტერორისტული საქმიანობის ორგანიზებისა და ტერორიზმთან ბრძოლის სუბიექტების საქმიანობის კოორდინაციის წესის დამტკიცების შესახებ“, რომელიც ტერორიზმთან უშუალო მეზობლ სუბიექტებს, აგრეთვე სახელმწიფო ხელისუფლების სხვა ორგანოებს ავალდებულებს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის კონტრტერორისტულ ცენტრს მიაწოდონ ტერორიზმთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია. ამასთან აღსანიშნავია „ექსტრემალური სიტუაციების მართვის ოპერატიული შტაბის საქმიანობის ორგანიზებისა და საქმიანობის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილება, რომელიც განსაზღვრავს ტერორისტული აქტის აღკვეთის მიზნით, მთავრობის განკარგულებით შექმნილი ოპერატიული შტაბის საქმიანობას. ოპერატიული შტაბი, რომელსაც ხელმძღვანელობს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, წარმოადგენს ტერორისტულ საქმიანობაზე ერთობლივი რეაგირების მექანიზმს.

ახალი გამოწვევების ფონზე, რაც უკავშირდება ე.წ. უცხოელი ტერორისტი მეზობლობების გადაადგილებას, სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს სახელმწიფო საზღვრის უსაფრთხოებისა და კონტროლის, ასევე სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების სამართლებრივი ბაზის განვითარებას. ამ მიმართულებით აღსანიშნავია „უცხოელთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონი, „საერთაშორისო დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონი და სხვა შესაბამისი კანონები და კანონქვემდებარე აქტები, რომლებიც აწესებენ სათანადო შეზღუდვებს იმ უცხოელების ქვეყანაში შემოსვლასა და მათთვის შესაბამისი სამართლებრივი სტატუსის მინიჭებაზე, რომელთა ყოფნა საფრთხეს უქმნის საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებას ან/და საზოგადოებრივ წესრიგს, მათ შორის, როდესაც არსებობს ინფორმაცია, რომელიც ალბათობის მაღალი ხარისხით მიუთითებს პირის კავშირზე ტერორისტულ ან/და ექსტრემისტულ ორგანიზაციებთან.

ამასთან აღსანიშნავია, რომ გაეროს უშიშროების საბჭოს 2396 (2017) რეზოლუციის სათანადოდ იმპლემენტაციის მიზნით, განხორციელდა მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო ცვლილება, რომლის საფუძველზეც საერთაშორისო რეისების განმახორციელებელი ავიაგადამზიდველები ვალდებულნი არიან, უსასყიდლოდ მიაწოდონ უფლებამოსილი ორგანოს - სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის სსიპ - საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტოს - მგზავრის შესახებ წინასწარი ინფორმაცია (API) და მგზავრის სახელთან დაკავშირებული ჩანაწერები (PNR). ასევე საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 10 აპრილის №174 დადგენილებით დამტკიცდა ავიაგადამზიდველის მიერ უფლებამოსილი ორგანოსთვის მგზავრის წინასწარი მონაცემებისა და მგზავრის სახელის ჩანაწერის მონაცემების მიწოდების წესი.

ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის მიმართულებით საქართველოში მოქმედებს „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს

კანონი, რომლის თანახმად, ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიზნით, სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური ვალდებულია დასაბუთებული ვარაუდის არსებობისას დაუყოვნებლივ მიაწოდოს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს ნებისმიერი სახის ინფორმაცია ტერორიზმის დაფინანსების თაობაზე. ხოლო ასეთი ფაქტის დადასტურების შემთხვევაში, როგორც იურიდიულ, ასევე ფიზიკურ პირს დაეკისრება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით. სისხლის სამართლებრივი ღონისძიებების გარდა, ეროვნული კანონმდებლობა ასევე უშვებს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით შექმნილი, „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების შესრულების საკითხებზე მომუშავე სამთავრობო კომისიის“ შუამდგომლობის საფუძველზე, ტერორიზმთან დაკავშირებულ პირებზე გაეროს საერთაშორისო სიების შესაბამისად, სასამართლო ხელისუფლების მიერ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების გზით, ტერორიზმთან დაკავშირებული ფიზიკური ან/და იურიდიული პირის ქონების დაყადაღებაზე ბრძანების გამოცემას. აღნიშნული ბრძანებით გათვალისწინებულ ღონისძიებებს, კერძოდ, ქონებაზე ყადაღის დადებას უშუალოდ ახორციელებს აღსრულების ეროვნული ბიურო. ეს არის ერთ-ერთი ქმედითი მექანიზმი სახელმწიფოს მხრიდან, რათა ტერორისტებს აღარ გააჩნდეთ პირდაპირი ან ირიბი ფინანსური, ასევე სხვაგვარი მატერიალური მხარდაჭერა ტერორისტული საქმიანობის განსახორციელებლად.

2.3.2. ინსტიტუციური მექანიზმები

ექსტრემისტული და ტერორისტული საფრთხეებისაგან სახელმწიფოს დაცვისათვის საქართველოს სახელმწიფო უწყებების ერთობლივი ძალისხმევაა საჭირო. საქართველოს მთავრობა ახორციელებს ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ სახელმწიფოს ბრძოლის ორგანიზებას და მისი სხვადასხვა რესურსით უზრუნველყოფას, ტერორიზმთან ბრძოლაში კი უშუალოდ ჩართულნი არიან შემდეგი სუბიექტები: სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, თავდაცვის სამინისტრო, დაზვერვის სამსახური, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური და საქართველოს გენერალური პროკურატურა. ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში, ასევე მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია სხვა საჯარო უწყებებსა და ორგანიზაციებს.

ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ერთიან სახელმწიფო სისტემაში მთავარი უწყებაა სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, რომელიც სპეციალური და ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების გამოყენებით უზრუნველყოფს ტერორისტული დანაშაულის გამოვლენას, თავიდან აცილებას და აღკვეთას; აგროვებს ინფორმაციას უცხო ქვეყნებისა და საერთაშორისო ტერორისტული ორგანიზაციების საქმიანობის შესახებ და მის სისტემატიზებას ახორციელებს. სამსახური თავისი სტრუქტურული ქვედანაყოფის, კონტრტერორისტული ცენტრის, მეშვეობით კოორდინაციას უწევს ტერორიზმთან ბრძოლის სუბიექტების საქმიანობას. ტერორისტული საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ექსტრემალური სიტუაციის შემთხვევაში, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის ხელმძღვანელობით, იქმნება დროებითი ორგანო - ექსტრემალური სიტუაციების

მართვის ოპერატიული შტაბი. შტაბის ძირითადი ამოცანაა სპეციალური ღონისძიებების გატარება, რომლის მიზანია ტერორისტული დანაშაულის თავიდან აცილება და აღკვეთა, საზოგადოების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ტერორისტების გაუვნებელყოფა და ტერორისტული აქტის ან/და ტერორისტული მიზნით განხორციელებული სხვა დანაშაულის მოსალოდნელი შედეგების თავიდან აცილება, ან მინიმუმამდე შემცირება.

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, რომელსაც, შესაძლოა, პირველადი შეხება ჰქონდეს ტერორისტულ აქტივობასა და დანაშაულთან. სამინისტრო უზრუნველყოფს საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის დაცვას, სახმელეთო საზღვრისა და საზღვაო სივრცის უსაფრთხოებას, სასაზღვრო გამტარ პუნქტებში სახელმწიფო საზღვრისა და საზღვრის რეჟიმის დაცვას. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში მართლწესრიგის ოფიცრის ინსტიტუტის დანერგვა და საზოგადოებაზე ორიენტირებული საპოლიციო მიდგომების გაძლიერება. აღნიშნულის ერთ-ერთი მიზანია საზოგადოებასთან პროაქტიული კომუნიკაცია და მჭიდრო თანამშრომლობა, მათ შორის, შესაძლო რადიკალიზაციის, ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის რისკების იდენტიფიცირებისა და საფრთხეების თავიდან ასაცილებლად. ასევე მნიშვნელოვანია ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელის დანერგვა, რომლის მიზანია ორგანიზებული დანაშაულის მიმართ პროაქტიული მიდგომა, უწყებებს შორის ინფორმაციის ოპერატიული გაცვლა, ინფორმაციის მართვისა და ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება, საფრთხეებისა და რისკების შეფასება.

საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური უზრუნველყოფს სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის მარშრუტების შეთანხმებას, ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ლიცენზირებასთან დაკავშირებული ფიზიკური დაცულობის შესახებ დასკვნის მომზადებას, საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირებისთვის აუცილებელი ზომების მიღებას და საგანგებო სიტუაციის ზონაში ჩასატარებელი საჭირო სამუშაოების ორგანიზებას.

სსიპ - ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს ფუნქციები მნიშვნელოვანია, როგორც პრევენციის, ასევე ბირთვულ და რადიოლოგიურ საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების ეტაპზე. ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს კომპეტენციას განეკუთვნება: ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის განმახორციელებელ პირებზე ლიცენზიებისა და ნებართვების გაცემა, ინსპექტირება და კონტროლი რადიაციული უსაფრთხოებისა და ფიზიკური დაცულობის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე. ბირთვული და რადიოლოგიური საგანგებო სიტუაციის - ინციდენტის, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, სასაზღვრო - გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება, საექსპერტო შეფასება, შესაბამისი დასკვნის მომზადება, ასევე აღნიშნული შემთხვევების შედეგად ამოღებული ბირთვული ან/და რადიოაქტიური წყაროების უსაფრთხო ტრანსპორტირება და განთავსება რადიოაქტიური ნარჩენების საცავში ფიზიკური დაცულობის უზრუნველყოფით.

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში ჩართულია საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო. საქართველოს თავდაცვის ძალების დანაყოფები, ავღანეთში ნატოს ეგიდით წარმოებულ „მტკიცე მხარდაჭერის“ (RSM) მისიის ფარგლებში, ებრძვიან საერთაშორისო ტერორისტულ ორგანიზაციებს. გარდა ამისა, გადაწყვეტილება საქართველოს ტერიტორიაზე ტერორისტული აქტის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შესახებ მიიღება საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული წესით.

კიბერტერორისტული თავდასხმებისგან იცავს თავდაცვის სამინისტროს კომპიუტერულ და კავშირგაბმულობის ქსელებს. კომპეტენციის ფარგლებში მონაწილეობს ეროვნულ დონეზე კიბერთავდასხმების გამოვლენის, თავიდან აცილებისა და აღკვეთის ღონისძიებებში. ამასთან თავდაცვის ძალების სამხედრო დაზვერვის დანაყოფები ახორციელებენ საქართველოს ფარგლებს გარეთ საერთაშორისო ტერორისტული და ექსტრემისტული ორგანიზაციების შესახებ ინფორმაციის მოპოვებას და დამუშავებას.

კონტრტერორისტულ ოპერაციებში, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, მონაწილეობას იღებს საქართველოს დაზვერვის სამსახური. კონტრტერორისტული მიმართულებით სამსახურის ძირითადი ფუნქციაა საქართველოს გარეთ მოქმედი უცხო ქვეყნებისა და საერთაშორისო ტერორისტული ორგანიზაციების შესახებ ინფორმაციის მოპოვება/დამუშავება და მისი შესაბამისი ორგანოებისთვის წარდგენა.

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური, კანონმდებლობით განსაზღვრული უფლებამოსილებისა და ამოცანების ფარგლებში, უზრუნველყოფს ინფორმაციის მოპოვებასა და ანალიზს, ახორციელებს დაცვით ფუნქციებს და შესაბამის კომპლექსურ ღონისძიებებს, იღებს სათანადო პრევენციულ და მუდმივი მზადყოფნისათვის საჭირო ზომებს დასაცავი პირების და დაცვის ობიექტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, მათ წინააღმდეგ მიმართული საფრთხეების და ტერორისტული აქტების აღკვეთისა და განეიტრალების მიზნით.

ექსტრემისტული და ტერორისტული საფრთხეებისაგან სახელმწიფოს დაცვის მიზნით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ტერორიზმის დაფინანსების წყაროების გამოვლენა და აღკვეთა. საქართველოში ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლა კომპლექსურად, სხვადასხვა ინსტიტუტის ერთობლივი ძალისხმევით ხორციელდება. კანონმდებლობით განსაზღვრულია მონიტორინგის განმახორციელებელი პირები, რომელთა საქმიანობაზე ზედამხედველობას ახორციელებს: საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო და მის სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური, სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური და სსიპ - საქართველოს ადვოკატთა ასოციაცია. ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული ინსტიტუციონალური სისტემის მნიშვნელოვანი ნაწილია სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, რომელიც მონიტორინგის განმახორციელებელი

პირებისგან იღებს და ანალიზებს ინფორმაციას საეჭვო გარიგებების შესახებ, ხოლო ვარაუდის შემთხვევაში, რომ გარიგება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა დანაშაულის ჩადენის მიზნით ხორციელდება, შესაბამის ინფორმაციას სამართალდამცავ ორგანოებს გადასცემს.

ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ერთიან სახელმწიფო სისტემაში საქართველოს გენერალურ პროკურატურას ტერორისტულ დანაშაულზე სისხლისსამართლებრივი დევნის ექსკლუზიური უფლებამოსილება აქვს მინიჭებული. ამ ფუნქციის შესასრულებლად, საქართველოს გენერალური პროკურატურა კვლავ გააგრძელებს გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობას, გამონაკლის შემთხვევებში, კი სრული მოცულობით ჩაატარებს გამოძიებას და სასამართლოში წარმოადგენს სახელმწიფო ბრალდების მხარეს.

3. ზოგადი ხედვა

ტერორიზმსა და ექსტრემიზმში ჩართული პირები მიეკუთვნებიან გარკვეულ ეთნიკურ ან/და რელიგიურ ჯგუფებს, თუმცა საქართველოს სახელმწიფო თვლის, რომ კონკრეტული რელიგიის ან/და ეთნიკური ჯგუფის, ეროვნების დაკავშირება ტერორიზმთან ან/და ექსტრემიზმთან დაუშვებელია.

დამოუკიდებლობის მოპოვებიდან დღემდე საქართველო არაერთხელ გახდა ექსტრემისტული და ტერორისტული აქტივობის, მათ შორის, ტერორისტული თავდასხმების სამიზნე. აღნიშნული გამოცდილება და გლობალური კონტექსტი ცხადყოფს, რომ ტერორისტული საფრთხეები და გამოწვევები ცვალებადია, შესაბამისად საჭიროებს სტრატეგიული გარემოსა და საფრთხეების მუდმივ შეფასება/ანალიზს.

უკანასკნელი წლების განმავლობაში მსოფლიოში ტერორიზმიდან მომდინარე საფრთხეები მნიშვნელოვნად შეიცვალა. აღნიშნულმა ასახვა ჰპოვა საქართველოზეც. სირიასა და ერაყში განვითარებულმა პროცესებმა საქართველოს ცალკეული მოქალაქეების რადიკალიზაციას შეუწყო ხელი. ქვეყნის ტერიტორიაზე იმყოფებიან ტერორისტული ორგანიზაციების იდეების მხარდამჭერები.

საქართველოში ზოგიერთი საზოგადოებრივი ჯგუფი თუ ორგანიზაცია ქადაგებს სიძულვილს, ემხრობა ძალადობას და თავისი საქმიანობის შინაარსით ექსტრემისტულია. სახელმწიფო უპირისპირდება აღნიშნულ იდეებს/იდეოლოგიას და არ დაუშვებს მათი რეალობაში განხორციელების შესაძლებლობას.

ტერორისტული თავდასხმის გამორიცხვა შეუძლებელია. შესაბამისად, სახელმწიფო და საზოგადოება მზად უნდა იყოს თავდასხმაზე ადეკვატური რეაგირებისათვის, რათა დროულად მოხდეს მიყენებული ზიანის მასშტაბების შემცირება და მიმდინარე ან დასრულებულ ტერორისტულ თავდასხმასთან გამკლავება.

საქართველოს ტერიტორიის ნაწილი ოკუპირებულია რუსეთის ფედერაციის მიერ. წარსულმა გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ აღნიშნული რეგიონებიდან მომდინარეობს ტერორისტული საფრთხეები. საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და უცხოელი

პარტნიორების მხარდაჭერით, საქართველო გააგრძელებს დეოკუპაციის პოლიტიკას და მის ხელთ არსებული ყველა საშუალებით შეეცდება ოკუპირებული ტერიტორიებიდან მომდინარე ტერორისტულ საფრთხეებთან გამკლავებას.

ტერორისტული საფრთხეებისგან საკუთარი მოქალაქეებისა და სხვა პირთა დაცვის მიზნით საქართველო, მის ხელთ არსებული ყველა სამართლებრივი მეთოდით, მოიპოვებს ტერორიზმთან დაკავშირებულ ინფორმაციას და აღნიშნული მიზნით აქტიურად ითანამშრომლებს სამოქალაქო საზოგადოებასთან, კერძო სექტორსა და უცხოელ პარტნიორებთან.

ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან ბრძოლისათვის საჭიროა ეფექტიანი საკანონმდებლო ბაზა. სახელმწიფომ განავითარა სამართლებრივი ჩარჩო, თუმცა დროთა განმავლობაში გამოვლენილ ახალ გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით გააგრძელებს ეფექტიანი კანონმდებლობის შემუშავებას.

აღნიშნული სტრატეგიისა და კონტრტერორისტული საქმიანობის განხორციელების პროცესში საქართველოს ხელისუფლება აქტიურად ითანამშრომლებს პარტნიორ ქვეყნებთან.

4. ტერორიზმთან ბრძოლის ეროვნული ხედვა

სტრატეგიის შესაბამისად ტერორიზმთან ბრძოლის ეროვნული ხედვა ეფუძნება შვიდ ძირითად მიმართულებას: ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვება და ანალიზი, პრევენცია, დაცვა, მზადყოფნა, დევნა, სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩოს განვითარება და საერთაშორისო თანამშრომლობა.

ინფორმაციის მოპოვებისა და ანალიზის მიმართულება მიზნად ისახავს, რომ სახელმწიფოს, კერძო სექტორისა და სამოქალაქო საზოგადოების აქტიური ჩართულობით ყურადღების მიღმა არ დარჩეს ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია, ხოლო ანალიზზე დაყრდნობით სახელმწიფო განსაზღვრავს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც უნდა განხორციელდეს პრევენციის, დაცვის, მზადყოფნისა და დევნის მიმართულებით.

საქართველოს სახელმწიფო თვლის, რომ ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებას პრიორიტეტული ადგილი უკავია. შესაბამისად, პრევენციის კომპონენტს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგიაში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება.

პრევენციული ღონისძიებების პარალელურად, საქართველო განავითარებს დაცვით შესაძლებლობებს, რათა შეამციროს ქვეყანაში ტერორისტული თავდასხმის განხორციელების საფრთხე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, სახელმწიფო ტერორისტული თავდასხმისაგან დაზღვეული არ არის. შესაბამისად, წინამდებარე სტრატეგია მიზნად ისახავს მზადყოფნის კომპონენტის განვითარებას.

ტერორისტული ქმედების ჩადენის შემთხვევაში, სახელმწიფო აღასრულებს მართლმსაჯულებას. შესაბამისი უწყებების აქტიური მონაწილეობით განვითარდება დევნის სამართლებრივი მექანიზმები. სახელმწიფო უზრუნველყოფს გამოძიების შედეგად გამოავლინოს და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა დააკისროს ტერორიზმის მიზნით ჩადენილ დანაშაულში მონაწილე პირს/ პირებს.

ტერორისტულ და ექსტრემისტულ გამოწვევებთან ეფექტურად გამკლავებისთვის, სახელმწიფოს მიზანია საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი, მოქნილი და თანამედროვე გამოწვევებზე მორგებული კანონმდებლობის შემუშავება.

სახელმწიფო თვლის, რომ ქვეყანაში არსებული ტერორისტული და ექსტრემისტული გამოწვევები მჭიდროდ არის დაკავშირებული აღნიშნული მიმართულებით მსოფლიოში მიმდინარე პროცესებთან. შესაბამისად, სტრატეგიის მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს საერთაშორისო პარტნიორობთან თანამშრომლობის გაღრმავება ტერორიზმის/ექსტრემიზმის და მისი ყველა გამოვლინების წინააღმდეგ ბრძოლის თვალსაზრისით.

აღნიშნული სტრატეგიისა და კონტრტერორისტული საქმიანობის განხორციელებისას სახელმწიფო ეყრდნობა შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

1. კანონიერება და სამართლის უზენაესობა;
2. ფიზიკური და იურიდიული პირების უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვა და პატივისცემა;
3. დისკრიმინაციის დაუშვებლობა;
4. ტერორიზმთან ბრძოლისას ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პრიორიტეტულობა;
5. პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების პრიორიტეტულობა;
6. სამართლებრივი, პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური, საინფორმაციო და სხვა შესაძლებლობების კომპლექსური გამოყენება;
7. ტერორისტული ხასიათის დანაშაულის მოსალოდნელი შედეგის თავიდან აცილების მიზნით, ტერორისტებთან მოლაპარაკების წარმოება;
8. კონტრტერორისტულ ოპერაციაში მონაწილე ძალებისა და საშუალებების ერთიანი ხელმძღვანელობა;
9. კონტრტერორისტული ოპერაციის ჩატარების ტაქტიკისა და ტექნიკური საშუალებების, აგრეთვე, აღნიშნული ოპერაციის მონაწილეთა შემადგენლობის გახმაურების დაუშვებლობა;
10. ტერორისტული საქმიანობისათვის სასჯელის გარდაუვალობა;
11. სახელმწიფოებს შორის გამოძიების სპეციალური მეთოდების გამოყენების მიზნით საერთაშორისო დონეზე თანამშრომლობის კუთხით სახელმწიფოთა სუვერენული თანასწორობა;
12. ოპერატიულობა და უწყვეტობა;
13. კონსპირაციის წესის დაცვა;
14. სამოქალაქო ჩართულობა.

4.1. ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვება და ანალიზი

სახელმწიფოს მიზანია ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ინფორმაციის დროული მოპოვება, ანალიზი და მასზე დაყრდნობით შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.
ამოცანები
სახელმწიფოს მიერ ინფორმაციის ფლობა ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის შესახებ მსოფლიოში მიმდინარე პროცესებსა და უშუალოდ ქვეყანაში არსებულ გამოწვევებთან დაკავშირებით.
ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი იმ უწყებების მიერ, რომელთა საქმიანობაც პირდაპირ კავშირში არ არის ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან.
ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის კვლევის მიმართულებით სამეცნიერო, აკადემიურ, ექსპერტულ და სხვა დაინტერესებულ წრეებთან დიალოგი.
ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის მიმართულებით საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება და შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან მოქალაქეების თანამშრომლობის გააქტიურება.
სახელმწიფო უწყებების მიერ ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის შესახებ, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, მოპოვებული ინფორმაციისა და ანალიზის სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის გაზიარება.
მოსალოდნელი შედეგი
სახელმწიფო ინფორმირებულია ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაკავშირებული საფრთხეებისა და გამოწვევების შესახებ, ინფორმაციაზე დაყრდნობით ახორციელებს შესაბამის პრევენციულ, დაცვით, მზადყოფნისა და დევნის ღონისძიებებს.

ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის მუდმივად ცვალებად საფრთხეებთან და გამოწვევებთან ეფექტურად გამკლავებისთვის, სახელმწიფოსთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ინფორმაციის დროული მოპოვება და ანალიზი. აღნიშნული შესაძლებელს გახდის, დროულად გამოიკვეთოს ის საფრთხეები და გამოწვევები, რომლის წინაშეც სახელმწიფო დგას, ასევე, ზუსტად განისაზღვროს ის ნაბიჯები, რომლებიც პრევენციის, დაცვის, მზადყოფნის, დევნის, სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩოს განვითარებისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მიმართულებებით უნდა გადაიდგას. ინფორმაციის მოპოვებისა და ანალიზის პროცესი განხორციელდება შესაბამისი სახელმწიფო უწყებების მიერ, კანონით დადგენილი წესის დაცვით და მასში აქტიურ მონაწილეობას მიიღებს კერძო სექტორი და სამოქალაქო საზოგადოება.

საქართველოს ტერიტორიასა და მის ფარგლებს გარეთ შესაბამისი უწყებების მიერ მოხდება ინფორმაციის შეგროვება ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული აქტივობების შესახებ. სახელმწიფო მოიპოვებს, დაამუშავებს და აანალიზებს ინფორმაციას, მათ შორის, საქართველოს ტერიტორიაზე ან/და უცხოეთში საქართველოს ინტერესების წინააღმდეგ მიმართულ შესაძლო ტერორისტულ თავდასხმებზე;

ტერორისტების, ექსტრემისტებისა და მათთან კავშირში მყოფი პირების ვინაობის, ადგილსამყოფელის, გადაადგილების, შესაძლო კავშირების, გეგმების, აქტივობებისა და მათ ხელთ არსებული რესურსების შესახებ; ტერორიზმის დაფინანსებისა და ამ მიზნით გამოყენებული ქსელებისა და მეთოდების შესახებ; რადიკალიზაციის მიმართ მოწვევლადი ჯგუფების შესახებ. აღნიშნული მიმართულებით ინფორმაციის მოპოვებისა და დამუშავებისას სახელმწიფო იმოქმედებს კანონის მოთხოვნებისა და ადამიანის უფლებების სრული დაცვით.

წარმატებული კონტრტერორისტული საქმიანობა კომპლექსურ მიდგომას საჭიროებს. აღნიშნული თვალსაზრისით განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა, მათ შორის, განათლების, კულტურის, სპორტის, ჯანდაცვის, ასევე, სოციალური უსაფრთხოების სფეროში მოქმედ უწყებებს. ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის შესახებ ინფორმაციის მოძიების, საფრთხეების გამოკვეთისა და ანალიზის პროცესში, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს კერძო სექტორი. შესაბამისად, ყურადღება გამახვილდება სხვადასხვა უწყებაში არსებული საკადრო რესურსის გადამზადებასა და, საჭიროების შემთხვევაში, მათი რაოდენობის გაზრდაზე.

საქართველო მხარს დაუჭერს კვლევითი პროექტების განვითარებას. აკადემიურ და ექსპერტულ წრეებთან თანამშრომლობით, გამოიკვლევს ქვეყნისა და მსოფლიოს მასშტაბით რადიკალიზაციის, ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის განვითარების ტენდენციებს, არსებულ ვითარებას და მოსალოდნელ საფრთხეებს. მოხდება მათ მიერ გაზიარებული ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენება, საჭიროების მიხედვით, კონტრტერორისტული საქმიანობის ყველა ეტაპზე.

საერთაშორისო გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ ტერორისტები, ექსტრემისტები და რადიკალიზებული პირები საკუთარი საქმიანობის განხორციელებისა და თავდასხმების დაგეგმვის პროცესში ხშირად ხვდებიან საზოგადოების თვალთახედვის არეში. უმეტეს შემთხვევაში პირის რადიკალიზაციის პროცესიც მისი უშუალო გარემოცვის თვალწინ ხდება, თუმცა აღნიშნული წრე არ ფლობს სწორ ინფორმაციას მიმდინარე პროცესის იდენტიფიცირებისა და მოსალოდნელი საფრთხეების შესახებ. აღნიშნული მიმართულებით სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოქალაქეების ცნობიერების ამაღლებას.

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში განხორციელებული ტერორისტული თავდასხმების გამოძიების ეტაპზე დადგინდა, რომ ტერაქტის განხორციელებამდე სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებები ფლობდნენ საყურადღებო ინფორმაციას, რომელთა ურთიერთგაზიარების შემთხვევაში შესაძლებელი გახდებოდა ტერორისტული თავდასხმის თავიდან აცილება. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, მის ხელთ არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, სხვა სახელმწიფო უწყებების შესაბამისი ინფორმირებითა და საჭიროების შემთხვევაში, მათთან კოორდინაციით წარმატავს ქვეყნის კონტრტერორისტულ საქმიანობას.

4.2. პრევენცია

საქართველოს მიზანია ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიის გავრცელების, რადიკალიზაციის, გადაბირების (რეკრუტირება), ტერორიზმის/ექსტრემიზმის დაფინანსებისა და ტერორისტული თავდასხმების დროული გამოვლენა და მათთან გამკლავება საწყის ეტაპზე.
ამოცანები
ტერორისტული/ექსტრემისტული ნარატივის დროული გამოვლენა და ტერორისტული იდეოლოგიის გავრცელების ხელის შეშლა.
ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიის გავრცელების ხელშემწყობი ფაქტორების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მათთან გამკლავების გზების შემუშავება.
რელიგიის ტერორისტული/ექსტრემისტული მიზნებისთვის გამოყენების ხელის შეშლა.
ტერორისტული და ექსტრემისტული იდეების გავრცელების თვალსაზრისით მოწყვლადი ჯგუფების ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.
ტერორისტული და ექსტრემისტული იდეების მიმართ მოწყვლადი ჯგუფებისთვის და მათი მონაწილეობით სხვადასხვა ტიპის პროექტების განხორციელება.
ტერორიზმში მსჯავრდებულ პირთა დერადიკალიზაცია და რესოციალიზაცია.
რადიკალიზაციის, ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის საფრთხეების გამოვლენის შემთხვევაში დროული რეაგირებისთვის საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.
ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის კუთხით ქალებისა და გოგონების წინაშე მდგარი გამოწვევების შესწავლა.
რადიკალიზაციის პრევენციის, დერადიკალიზაციისა და რესოციალიზაციის თვალსაზრისით განსაკუთრებული მიდგომების შემუშავება ბავშვებისა და მოზარდების მიმართ.
ტერორისტული და ექსტრემისტული ორგანიზაციების/ჯგუფების დაფინანსებასთან დაპირისპირება. ამ მიზნით უცხოეთიდან შემოსულ საექვო თანხებზე კონტროლის გამკაცრება.
ფულადი გზავნილების სისტემისა და საზღვარზე საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით, ან მისგან მალულად ნაღდი ფულისა და ფასიანი ქაღალდის გადატანის აღკვეთის მიზნით კონტროლის სისტემის დახვეწა.
მოსალოდნელი შედეგი
საწყის ეტაპზე ხდება ტერორისტული/ექსტრემისტული გამოწვევების გამოვლენა და მათთან გამკლავება.

ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის პროცესში სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს პრევენციას. აღნიშნულ ხედვაზე დაფუძნებული ღონისძიებები საჭიროებს კომპლექსურ მიდგომას და მრავალდონიან ჩართულობას, რაც გულისხმობს სამართალდამცავი უწყებების და სხვა სახელმწიფო ინსტიტუტების, საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების, კერძო სექტორის, სამოქალაქო საზოგადოების, რელიგიური და კულტურული ორგანიზაციების, ასევე ცალკეული ავტორიტეტული რელიგიური პირების აქტიურ თანამშრომლობას, რათა ერთობლივად მოხდეს დაპირისპირება ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის სხვადასხვა გამოვლინებასთან.

ტერორისტულ და ექსტრემისტულ ორგანიზაციებს/ჯგუფებს საკუთარი იდეოლოგია გააჩნიათ, რომელიც გადამწყვეტ როლს ასრულებს ინდივიდების რადიკალიზაციისა და მათი გადაბირების პროცესში. იდეოლოგიის მეშვეობით ხდება ტერორისტული თავდასხმებისა და სხვა ძალადობრივი აქტივობების გამართლება/წახალისება. ექსტრემისტულ და ტერორისტულ იდეოლოგიას აქვს საკუთარი ნარატივი, რომელიც მრავალმხრივია და ხშირად მორგებულია კონკრეტულ ეთნიკურ, რელიგიურ და სოციალურ სამიზნე ჯგუფებზე. იდეოლოგიის მხარდაჭერის მიზნით, ნარატივი ხშირად ახდენს ლოკალურ და გლობალურ დონეზე ეთნიკური, რელიგიური, სოციალური და პოლიტიკური პროცესების მისთვის ხელსაყრელ ინტერპრეტაციას.

ზოგიერთი ტერორისტული ორგანიზაციისა და ექსტრემისტული ჯგუფის ნარატივში მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა რელიგიას. ტერორისტები, ექსტრემისტები, რადიკალიზებული პირები და მათი მხარდამჭერები ზემოაღნიშნული ორგანიზაციების მიზნებს რელიგიურ ვალდებულებებთან აიგივებენ. სათანადო რელიგიური ცოდნისა და განათლების არმქონე პირები ადვილად ექცევიან მსგავსი ნარატივების გავლენის ქვეშ.

ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიის გავრცელების ძირითად პლატფორმას ინტერნეტსივრცე, განსაკუთრებით, კი სოციალური მედია წარმოადგენს. ტერორისტული/ექსტრემისტული ორგანიზაციები აღნიშნულ მეთოდს ფართო აუდიტორიებთან კომუნიკაციისთვის, მათი რადიკალიზაციის, რეკრუტირების, საზოგადოებაში მუქარის შემცველი მიმართვების გავრცელებისა და სხვა მიზნებისთვის იყენებენ.

ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიის გავრცელებას ხელს უწყობს სოციალური და ეკონომიკური პრობლემები. დასაქმებისა და შემოსავლის მიღების მცირე შესაძლებლობა რადიკალიზაციის დამატებითი ფაქტორია ექსტრემისტული იდეებისადმი მოწყვლადი პირებისათვის. გადამბირებლები, ტერორისტული ორგანიზაციის წევრობისა თუ მხარდაჭერის სანაცვლოდ, მოქალაქეებს ფინანსურ თუ სხვა სახის დახმარებას სთავაზობენ. აღნიშნული არაერთხელ გახდა საქართველოს მოქალაქეების სირიასა და ერაყში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში გამგზავრების საფუძველი. ამავე მიმართულებით სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს ინფრასტრუქტურისა და რეგიონულ განვითარებას, რათა ქვეყნის რეგიონებში გრძელვადიან სარგებელზე გათვლილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებითა და ადგილობრივი რესურსების ეფექტიანად გამოყენების შესაძლებლობის გაზრდით, მოსახლეობისთვის ღირსეული გარემო შეიქმნას.

ტერორიზმის, ექსტრემიზმისა და რადიკალიზაციის ხელშემწყობი ფაქტორია მოსახლეობის გარკვეული ჯგუფების სხვადასხვა ფორმით დისკრიმინაცია და მათი სტიგმატიზაცია. სახელმწიფო, სამოქალაქო საზოგადოების აქტიური ჩართულობით, უზრუნველყოფს მისი მოქალაქეების უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას, განურჩევლად მათი რასისა, კანის ფერისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა, ასევე მათ

სამოქალაქო თანასწორობასა და ჩართულობას საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. იდეოლოგია ან/და იდეათა ერთობლიობა, რომელიც არ აღიარებს ზემოაღნიშნულ თანასწორობის პრინციპს და ქადაგებს ან მხარს უჭერს სიძულვილს, შეუწყნარებლობას, ძალადობას და ამავდროულად საფრთხეს უქმნის ქვეყნის დემოკრატიულ წყობას და კანონის უზენაესობას, სახელმწიფოს მხრიდან აღქმული იქნება, როგორც ექსტრემიზმი.

საერთაშორისო პრაქტიკამ გვიჩვენა, რომ პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფმა, რადიკალიზებულმა პირებმა, შესაძლოა, სხვა მსჯავრდებულები გადაიბირონ. განხორციელებს სპეციალური პროგრამები, რომელთა ფარგლებში შესაძლებელი გახდება მსჯავრდებულ პირთა დერადიკალიზაცია და რესოციალიზაცია. აღნიშნული მიმართულებით აუცილებელია ხელისუფლების, სამოქალაქო საზოგადოებისა და რელიგიური ორგანიზაციების მჭიდრო თანამშრომლობა.

ტერორისტული საფრთხეების ადრეულ ეტაპზე იდენტიფიცირებისა და რადიკალიზაციასთან საწყის ეტაპზე გამკლავების პროცესში მნიშვნელოვანი წვლილი უნდა შეიტანოს თითოეულმა მოქალაქემ. საერთაშორისო პარტნიორების საუკეთესო გამოცდილებაზე დაყრდნობით, საქართველო იზრუნებს აღნიშნული მიმართულებით სამოქალაქო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებაზე, რათა საზოგადოება არ მოექცეს ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიისა და ცალკეული ნარატივების გავლენის ქვეშ, ხოლო რადიკალიზაციის, ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის საფრთხეების გამოვლენის შემთხვევაში, დროულად მოახდინოს რეაგირება.

ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის პრევენციის მიმართულებით სახელმწიფო ნათლად ხედავს ქალებისა და გოგონების განსაკუთრებულ როლს. საქართველო აცნობიერებს იმ უარყოფით გავლენას, რომელსაც ტერორიზმი, ექსტრემიზმი და რადიკალიზაცია ახდენს ქალებსა და გოგონებზე. სახელმწიფოს მიაჩნია, რომ პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვა-შემუშავებაში, ასევე მათ განხორციელებაში ქალების თანასწორი და აქტიური ჩართულობა აღნიშნული მიდგომის წარმატების განმაპირობებელი გახდება.

ცნობილია, რომ ტერორისტული და ექსტრემისტული იდეების ერთ-ერთ ძირითად სამიზნეს ბავშვები და მოზარდები წარმოადგენენ. ბოლო წლების განმავლობაში მსოფლიოში ბავშვთა რადიკალიზაციისა და მათი ტერორისტულ/ექსტრემისტულ საქმიანობაში ჩართვის უამრავი მაგალითი დაფიქსირდა.

საერთაშორისო ტერორისტულ ორგანიზაციებს ძლიერი ფინანსური შესაძლებლობები გააჩნიათ. ცალკეული ინტერესთა ჯგუფები აფინანსებენ ექსტრემისტულ ორგანიზაციებსა და ჯგუფებსაც. ფინანსების მოძიებისთვის ტერორისტული და ექსტრემისტული ორგანიზაციები რთულად გამოსავლენ, მრავალდონიან მეთოდებს მიმართავენ. ქვეყანაში სხვადასხვა დანიშნულებით შემოსული ფინანსური ნაკადები ზოგიერთ შემთხვევაში ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის მხარდაჭერისთვის გამოიყენება. სახელმწიფო მიზნად ისახავს წინ აღუდგეს აღნიშნულ პროცესს.

ეროვნულ დონეზე პრევენციის მიზნით გატარებული ღონისძიებების განხორციელებისას სახელმწიფო იხელმძღვანელებს წარმატებულ საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით და დაიცავს ადამიანის უფლებებსა და თავისუფლებებს.

4.3. დაცვა

სახელმწიფოს მიზანია საკუთარი მოსახლეობის, სახელმწიფო საზღვრის, სამოქალაქო ავიაციის, კრიტიკული ინფრასტრუქტურის, საზოგადოების მასობრივი თავშეყრის ადგილებისა და კიბერ-სივრცის დაცვა ტერორისტული/ექსტრემისტული აქტივობებისა და თავდასხმებისაგან.
ამოცანები
ქვეყნის საზღვრებზე ტერორისტების, ექსტრემისტებისა და აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებული პირების გადაადგილების აღკვეთა.
სახმელეთო საზღვრის, საზღვაო და საჰაერო სივრცის დაცვის, ასევე სასაზღვრო-სამიგრაციო კონტროლის შესაძლებლობების გაძლიერება.
ყალბი სამგზავრო დოკუმენტების აღმოჩენის შესაძლებლობების გაუმჯობესება.
საზღვაო სივრცის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი დანაყოფების სრულყოფილი აღჭურვა და მომზადება.
ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებებისა და შეთანხმებების დაცვით, შესაბამისი დაცვითი ღონისძიებების გატარება საოკუპაციო ხაზის გასწვრივ და მის მიმდებარე ტერიტორიებზე.
უშუალოდ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე, ტერორიზმის კუთხით არსებული ვითარების შეფასების, მონიტორინგისა და საფრთხეების გამოვლენის მიზნით, საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიების საქმიანობის გავრცელების ხელშეწყობა.
საქართველოს აეროპორტებში რისკებზე დაფუძნებული შემოწმების სისტემების დახვეწა.
უსაფრთხოების შემოწმების ავტომატური სისტემების განვითარება.
კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების/სუბიექტების მიმართ ტერორისტული საფრთხეებისაგან დაცვის სპეციალური მექანიზმების შემუშავება.
საქართველოში მყოფი დიპლომატიური მისიებისა და მისიათა წარმომადგენლების დაცვა.
საზოგადოების მასობრივი თავშეყრის ადგილების ტერორისტული თავდასხმებისაგან დაცვის სპეციალური მექანიზმების შემუშავება.
კიბერუსაფრთხოების კუთხით არსებული შესაძლებლობების განვითარება.
ინტერნეტსივრცის დაცვა ტერორისტული და ექსტრემისტული იდეების გავრცელებისა და ძალადობრივი მოწოდებებისაგან.
ტერორისტებისა და ექსტრემისტების მიერ ცეცხლსასროლი იარაღის, ასაფეთქებელი მოწყობილობებისა და ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული მასალების/ნივთიერებების მოპოვების აღკვეთა.
მოსალოდნელი შედეგი
გაუმჯობესებულია სახელმწიფო საზღვრის, სამოქალაქო ავიაციის, კრიტიკული ინფრასტრუქტურის, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებისა და კიბერ-სივრცის დაცვა ტერორისტული/ექსტრემისტული აქტივობებისა და თავდასხმებისაგან, ასევე აღკვეთილია ტერორისტების, ექსტრემისტებისა და აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებული პირების გადაადგილება სახელმწიფო საზღვრებზე;

საქართველოსთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სახელმწიფოსა და საზოგადოების დაცვა ტერორიზმის ყველა შესაძლო გამოვლინებისგან. ძლიერი დაცვითი შესაძლებლობები, მნიშვნელოვნად ამცირებს ქვეყანაში ტერორისტული თავდასხმის განხორციელების საფრთხეს. სახელმწიფო დაიცავს საკუთარ საზღვრებს, სამოქალაქო ავიაციას, კრიტიკულ ინფრასტრუქტურას, საზოგადოების მასობრივი თავშეყრის ადგილებს და კიბერსივრცეს ტერორისტული/ექსტრემისტული აქტივობებისა და თავდასხმებისაგან. საქართველო არ დაუშვებს ტერორისტების ხელში აღმოჩნდეს თავდასხმის განხორციელებლად საჭირო ცოდნა, იარაღი და მასალები.

ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით საქართველო სახელმწიფო საზღვრის დაცვას განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს. სირიასა და ერაყში მიმდინარე კონფლიქტის დროს გააქტიურებულმა „უცხოელი ტერორისტი მებრძოლის“ ფენომენმა თანამედროვე მსოფლიოს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით საზღვრების ეფექტიანი დაცვის აუცილებლობა კიდევ ერთხელ დაანახა. საქართველო არ დაუშვებს საკუთარ საზღვრებზე ტერორისტების, ექსტრემისტებისა და აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებული პირების გადაადგილებას. ამ მიზნით, საქართველო გააძლიერებს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის შესაძლებლობებს.

საქართველოს ტერიტორიები ოკუპირებულია რუსეთის ფედერაციის მიერ, რის გამოც ცენტრალური ხელისუფლება ვერ ახორციელებს საქართველო-რუსეთის საზღვრის აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის მონაკვეთის კონტროლს. ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული მძიმე კრიმინოგენული ვითარება, კორუფცია და უკონტროლო ვითარება აღნიშნულ რეგიონებში ტერორისტული აქტივობებისთვის ხელსაყრელ გარემოს ქმნის. ოკუპირებული ტერიტორიებიდან მომავალ ტერორისტულ და ექსტრემისტულ საფრთხეებთან ეფექტურად გამკლავების მიზნით, საქართველო აქტიურად ითანამშრომლებს პარტნიორ ქვეყნებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

საქართველო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს სამოქალაქო ავიაციის უშიშროებას და უზრუნველყოფს სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების დაცვისთვის ყველა საჭირო პროცედურის განხორციელებას მგზავრების ჩართულობით, მათი უფლებების პატივისცემითა და პირად მფლობელობაში არსებული ნივთების დაცვით. საერთაშორისო გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ სამოქალაქო ავიაცია ტერორისტების ერთ-ერთ ძირითად სამიზნეს წარმოადგენს. სამოქალაქო თვითმფრინავების გამოყენებით და უშუალოდ სამოქალაქო თვითმფრინავებზე განხორციელდა არაერთი ტერორისტული თავდასხმა, ხოლო უამრავი ტერაქტი მომზადების ან/და განხორციელების ეტაპზე იქნა აღკვეთილი. წლების განმავლობაში ტერორისტული თავდასხმების სამიზნე არაერთხელ გამხდარა აეროპორტებიც.

ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია კრიტიკული ინფრასტრუქტურის დაცვა ტერორისტული თავდასხმებისაგან. საქართველო დამატებით განსაზღვრავს იმ ობიექტების ჩამონათვალს, რომლებიც განეკუთვნებიან კრიტიკულ ინფრასტრუქტურას და რომელთა დაზიანება ან/და განადგურება მნიშვნელოვნად შეაფერხებს სახელმწიფოს ფუნქციონირებას.

ხსენებული ობიექტების მიმართ სახელმწიფო დამატებით შეიმუშავებს ტერორისტული საფრთხეებისაგან დაცვის სპეციალურ მექანიზმებს.

ტერორისტული თავდასხმების ძირითად ობიექტს საზოგადოების მასობრივი თავშეყრის ადგილები წარმოადგენს. გასული წლების განმავლობაში მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არაერთი კომერციული და საჯარო ღონისძიება, რომელზეც მოქალაქეების დიდი რაოდენობა იყო შეკრებილი, ტერორისტების სამიზნე გახდა. ტერორისტული ორგანიზაციებისთვის მსგავსი თავდასხმების განხორციელება გაცილებით მარტივია, ხოლო შედეგი, მსხვერპლისა და შიშის დანერგვის თვალსაზრისით, გაცილებით მძიმე. აქედან გამომდინარე, აქტიურად მიმდინარეობს თანამედროვე ვიდეოსამეთვალყურეო სისტემის, მათ შორის, პიროვნების სახისა და საეჭვო ქცევის ამოცნობის ვიდეოანალიტიკური სისტემის, დანერგვა ყველა პრიორიტეტულ ლოკაციაზე.

კიბერსივრცე და ინტერნეტი ტერორისტული/ექსტრემისტული აქტივობების შედარებით ახალ არეალს წარმოადგენს. საქართველო აქტიურად იყენებს კიბერსივრცეს მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ფუნქციების შესასრულებლად. კერძო სექტორისა და არაკომერციული ორგანიზაციების დიდი ნაწილი საზოგადოებას უამრავ სერვისს ინტერნეტის საშუალებით სთავაზობს. ტერორისტულმა და ექსტრემისტულმა ორგანიზაციებმა მოიპოვეს აღნიშნულ სივრცეზე თავდასხმის განხორციელების ცოდნა და შესაძლებლობები. ინტერნეტსა და კიბერსივრცეს ისინი წარმატებით იყენებენ კომუნიკაციისათვის, ასევე, იდეებისა და ძალადობრივი მოწოდებების გასავრცელებლად.

ტერორისტული ორგანიზაციები და მათი ცალკეული მხარდამჭერები თავდასხმების განსახორციელებლად ადვილად ხელმისაწვდომ საშუალებებს იყენებენ. ბოლო წლების განმავლობაში პერმანენტულად ხდება ტერაქტების განხორციელება ცივი, ბასრი და ბლაგვი იარაღით, ასევე ავტომატებით. სახელმწიფოსთვის მნიშვნელოვან სირთულეს წარმოადგენს თავისუფალ მიმოქცევაში არსებულ ყოველდღიურ გამოყენების საგნებზე შეზღუდვის დაწესება. აღნიშნული მიმართულებით მოხდება საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება, პარტნიორ სახელმწიფოებსა და ორგანიზაციებთან ერთად ოპტიმალური უსაფრთხოების ზომების შემუშავება.

აღნიშნულის პარალელურად საქართველო არ დაუშვებს, რომ ტერორისტებისა და ექსტრემისტების ხელში აღმოჩნდეს ცეცხლსასროლი იარაღი, ასაფეთქებელი მოწყობილობები, საბრძოლო მასალა და ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული მასალები/ნივთიერებები.

სახელმწიფო შესაბამის დონეზე უზრუნველყოფს საქართველოში დიპლომატიური მისიების და მათი წარმომადგენლების უსაფრთხოებას.

4.4. მზადყოფნა

საქართველოს მიზანია ტერორისტული თავდასხმის შედეგებთან, მიყენებულ ან მოსალოდნელ ზიანთან, ასევე ტერორისტული აქტის შემდეგ შექმნილ ვითარებასთან სწრაფი და ეფექტური გამკლავება.

ამოცანები
კონტრტერორისტული საქმიანობის მიმართულებით უწყებათაშორისი კოორდინაციის განვითარება.
ტერორიზმის წინააღმდეგ მებრძოლი უწყებებისა და პირველადი რეაგირების ჯგუფების შესაძლებლობების გაძლიერება.
ტერორისტული თავდასხმისას და შემდეგ, ასევე კონტრტერორისტული ოპერაციის მსვლელობისას ადამიანების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვა, მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.
კერძო და საჯარო შენობა-ნაგებობებში, სატრანსპორტო საშუალებებსა და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში, ტერორისტული თავდასხმის ან/და ტერორისტული საქმიანობის შედეგად შექმნილი, ექსტრემალური სიტუაციების დროს მოქმედების გეგმების შემუშავება.
ტერორისტული თავდასხმის საფრთხის ქვეშ მყოფი ჯგუფების დადგენა და მათთან უშუალო კომუნიკაციით თავდასხმის ალბათობის განსაზღვრა. მათი მზადყოფნის შესაძლებლობების გაძლიერება.
კონფლიქტის ზონიდან დაბრუნებული შესაძლო ტერორისტი მებრძოლების დადგენა და მათ მიერ თავდასხმის განხორციელების ალბათობის განსაზღვრა.
ტერორისტული თავდასხმისა და კონტრტერორისტული ოპერაციის დროს სახელმწიფოს აქტიური თანამშრომლობა სამოქალაქო საზოგადოებასა და მედია სექტორთან, სიტყვისა და გამონახტვის თავისუფლების უფლების გათვალისწინებით.
მოსალოდნელი შედეგი
მინიმუმამდე შემცირებული სახელმწიფოსა და საზოგადოების მოწყვლადობა ტერორისტული თავდასხმის შედეგების მიმართ.

სახელმწიფოს მიერ გაწეული ძალისხმევის მიუხედავად, ქვეყანაში, შესაძლოა, ადგილი ჰქონდეს ტერორისტული მიზნით განხორციელებულ დანაშაულებრივ ქმედებებს. შესაბამისად, საქართველოსთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია მზად იყოს ტერორისტული თავდასხმის შედეგებთან გამკლავებისთვის. სახელმწიფომ მინიმუმამდე უნდა შეამციროს ტერორისტული თავდასხმის შედეგად მიყენებული, ან მოსალოდნელი ზიანი და უმოკლეს ვადებში შეძლოს ტერორისტული აქტის შემდეგ შექმნილი ვითარების გამოსწორება.

საერთაშორისო გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ ტერორისტული ორგანიზაციები და მათი მხარდამჭერები თავდასხმების განხორციელებისას სარგებლობენ სახელმწიფო უწყებების არაკოორდინირებულობითა და საზოგადოების მოუმზადებლობით. ამ თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანია, გაგრძელდეს უწყებათაშორისი თანამშრომლობა, ასევე კომუნიკაცია კერძო სექტორთან, სამოქალაქო საზოგადოებასა და საერთაშორისო პარტნიორებთან.

ტერორისტული თავდასხმისას და კონტრტერორისტული ოპერაციის დროს ადამიანების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვის თვალსაზრისით, პირველადი

მნიშვნელობა ენიჭება შესაბამისი უწყებების შესაძლებლობების გაძლიერებას, რათა მათ ეფექტურად შეძლონ ტერაქტის შედეგებთან გამკლავება.

საერთაშორისო გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ ტერორისტების სამიზნე, შესაძლოა, გახდეს ნებისმიერი შენობა-ნაგებობა, სატრანსპორტო საშუალება და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილი. სახელმწიფო გადადგამს შესაბამის ნაბიჯებს, რათა ობიექტებზე განხორციელებული თავდასხმის შემთხვევაში მზად იყოს შედეგებთან გამკლავებისთვის.

მსოფლიოს მასშტაბით, ტერორისტული/ექსტრემისტული ორგანიზაციები და მათი მხარდამჭერები თავდასხმებს ახორციელებენ კონკრეტული ეთნიკური, რელიგიური, პოლიტიკური თუ სხვა ჯგუფების ან კონკრეტული პირების წინააღმდეგ. მსგავსი საფრთხისაგან დაზღვეული არ არის საქართველოც.

ტერორისტული თავდასხმის მთავარ მიზანს სახელმწიფოსა და საზოგადოების დაშინება წარმოადგენს, სწორედ ამიტომ ტერორისტული აქტი მოულოდნელია და მიმართულია მშვიდობიანი მოქალაქეების წინააღმდეგ. ტერორისტული თავდასხმის დროს მოქალაქეები არ უნდა მოიცვას შიშმა, პანიკამ და დაუცველობის განცდამ. ამ თვალსაზრისით, ტერორისტული თავდასხმის მომენტიდან სახელმწიფო საზოგადოებასთან დაამყარებს სწორ კომუნიკაციას, ასევე მთელი პროცესის განმავლობაში, საზოგადოების განწყობების მონიტორინგისა და ანალიზის საფუძველზე მოხდება ეფექტური კომუნიკაციის გეგმების შემუშავება.

საზოგადოების ფართო მასების დასაშინებლად და პოტენციური მხარდამჭერების მოსაზიდად, ტერორისტული და ექსტრემისტული ორგანიზაციებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საინფორმაციო მხარდაჭერა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ტერაქტის დროს მედიის მზადყოფნას განსაკუთრებული, ზოგიერთ შემთხვევაში კი კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს. მედიამ უნდა უზრუნველყოს საზოგადოების ინფორმირება მიმდინარე პროცესებისა და არსებული საფრთხეების შესახებ, თუმცა ამ პროცესში მიზნად უნდა ისახავდეს სამოქალაქო სიმშვიდისა და სტაბილურობის შენარჩუნებას. ტერორისტული თავდასხმის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებისას მედიამ საფრთხე არ უნდა შეუქმნას სახელმწიფოს მიერ წარმოებულ კონტრტერორისტულ ღონისძიებებს.

სახელმწიფო არ დაუშვებს, რომ ტერორისტული თავდასხმის საბაზით მოხდეს საზოგადოების პოლარიზაცია და მასზე პასუხისმგებლობა დაეკისროს რომელიმე ეთნიკურ, რელიგიურ და საზოგადოებრივ ჯგუფს. ამ თვალსაზრისით ნებისმიერი ეთნიკური, რელიგიური თუ საზოგადოებრივი ჯგუფის წინააღმდეგ გაკეთებულ მოწოდებას სახელმწიფო განიხილავს, როგორც ექსტრემიზმს.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ტერორისტული თავდასხმის და ტერორისტული საქმიანობის შედეგად შექმნილი ექსტრემალური სიტუაციის დროს საქართველოს მთავრობის განკარგულებით იქმნება ექსტრემალური სიტუაციების მართვის შტაბი, რომელსაც ხელმძღვანელობს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი. შტაბი უშუალოდ ხელმძღვანელობს კონტრტერორისტულ ოპერაციას. მისი მიზანია ტერორისტული ხასიათის დანაშაულებრივი ქმედებების თავიდან აცილება და აღკვეთა, ადამიანთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ტერორისტების გაუვნებელყოფა და

ტერორისტული აქტის ან/და ტერორისტული მიზნით განხორციელებული სხვა დანაშაულის მოსალოდნელი შედეგების მინიმუმამდე შემცირება. შტაბის სტრუქტურას, სტრუქტურული დანაყოფების ამოცანებსა და ფუნქციებს განსაზღვრავს შტაბის ხელმძღვანელი. კონტრტერორისტული ოპერაციის დაწყებიდან მის დასრულებამდე კონტრტერორისტული ოპერაციის მონაწილე ყველა პირი ემორჩილება შტაბის ხელმძღვანელს.

4.5. დევნა

საქართველოს მიზანია მართლმსაჯულების აღსრულება და დანაშაულებრივი ხელყოფის თავიდან აცილება.
ამოცანები
სწრაფი, ეფექტური და ობიექტური გამოძიების წარმოება.
დანაშაულის ჩამდენი პირების იდენტიფიცირება.
ტერორიზმთან დაკავშირებული მტკიცებულებების მოპოვების დროს, განსაკუთრებული სამართლებრივი რეგულაციების დადგენა.
მოსალოდნელი შედეგი
თავიდან აცილებულია, გამოვლენილია, აღკვეთილია ტერორიზმთან დაკავშირებული მართლსაწინააღმდეგო ქმედება; დამნაშავეები მიცემულნი არიან პასუხისგებაში;

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მართლმსაჯულების აღსრულება გადამწყვეტ როლს ასრულებს. სახელმწიფოს მიერ პრევენციული და დაცვითი ღონისძიებების განხორციელების მიუხედავად, ტერორისტული თავდასხმის და ტერორიზმის სხვა გამოვლინების სრულად თავიდან აცილება შეუძლებელია, შესაბამისად, გარკვეულ შემთხვევებში ადგილი აქვს დანაშაულებრივი ქმედების მომზადებას და ჩადენას.

ტერორიზმში ბრალდებულის დევნა კომპლექსური პროცესია და მასში სახელმწიფო ხელისუფლების სხვადასხვა უწყებაა ჩართული.

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური აწარმოებს გამოძიებას სისხლის სამართლის კოდექსის XXXVIII თავით (ტერორიზმი) გათვალისწინებულ დანაშაულებზე.

ტერორისტულ გამოწვევებთან გამკლავების საკითხი მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული დროულ და ეფექტურ გამოძიებაზე. ტერორიზმთან დაკავშირებული კრიტიკული ინფორმაციის შეგროვების ან პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების ეტაპზე აღმოჩენილ გარემოებებთან დაკავშირებით, რომელიც, შესაძლოა, სისხლის სამართლის კოდექსის ტერორიზმის თავით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნებს შეიცავდეს, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის კონტრტერორისტული ცენტრი დაუყოვნებლივ დაიწყებს გამოძიებას. დროული გამოძიების ჩატარების კუთხით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მჭიდრო თანამშრომლობა სამართალდამცავ, საზედამხედველო უფლებამოსილებით აღჭურვილ უწყებასა და სხვა სუბიექტებთან.

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, სპეციალური და ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების გამოყენებით, მოახდენს ტერორისტული დანაშაულის გამოვლენას, შესაბამისი საფრთხეების თავიდან აცილებას და ტერორისტული საქმიანობის აღკვეთას. ტერორიზმის თავით გათვალისწინებული დანაშაულების გამოძიებაზე საპროცესო ხელმძღვანელობას და სისხლისსამართლებრივ დევნას ახორციელებს საქართველოს გენერალური პროკურატურა.

საგამოძიებო მოქმედებების დროულად ჩატარებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს, რადგან დანაშაულთან დაკავშირებული ფაქტების გამოვლენა და მოსალოდნელი მძიმე შედეგების თავიდან აცილება უმოკლეს დროში განხორციელდეს.

გამოძიების ერთ-ერთ უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს მტკიცებულებების შეგროვება, სასამართლოში მათი შემდგომი წარდგენის მიზნით. ტერორისტულ საფრთხეებზე მყისიერი რეაგირების აუცილებლობიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია, ტერორიზმთან დაკავშირებით მტკიცებულებების მოპოვებისას, სათანადო და სხვა დანაშაულებრივი ქმედებებისგან განსხვავებული მიდგომა არსებობდეს, რადგან გასათვალისწინებელია შესაძლო მოსალოდნელი ფართომასშტაბიანი საფრთხეები. საჭიროა, აღნიშნულ დანაშაულთან დაკავშირებული საგამოძიებო (საპროცესო) მოქმედებების განხორციელება იმგვარად მოხდეს, რომ გამოძიების ეფექტიანობა უზრუნველყოფილი იყოს. ამ კუთხით, მნიშვნელოვანია, ტერორიზმთან დაკავშირებული მტკიცებულებების მოპოვების დროს დადგინდეს განსაკუთრებული სამართლებრივი რეგულაციები, რაც მოითხოვს ზედმიწევნით სიფრთხილეს, რათა ამათ არ გამოიწვიოს ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების არალეგიტიმური შეზღუდვა. აღნიშნული მიზნით აქცენტი უნდა გაკეთდეს აქტიურ თანამშრომლობაზე ევროპული და სხვა პარტნიორი სახელმწიფოების კომპეტენტურ დაწესებულებებთან, მათი საუკეთესო გამოცდილების გაზიარების თვალსაზრისით, რაც უზრუნველყოფს მსგავსი რისკებისგან დაცვას.

სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში სახელმწიფოს მიზანია ტერორიზმთან დაკავშირებული მართლსაწინააღმდეგო ქმედების აღკვეთა. სისხლისსამართლებრივი დევნის ორგანოს საქართველოს გენერალური პროკურატურა წარმოადგენს. საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების შედეგად შესაბამისი მტკიცებულებების შეკრების შემდეგ, სასამართლო განხილვის ეტაპი იწყება, რა დროსაც, საქართველოს გენერალური პროკურატურა წარმოადგენს სახელმწიფო ბრალდებას. ტერორიზმში ბრალდებული პირის მიმალვის ან/და მის მიერ გამოძიებისთვის სხვაგვარად ხელის შეშლის პრევენციის მიზნით, საქართველოს გენერალური პროკურატურა, ბრალდებულის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების მიზნით, სასამართლოს მიმართავს, რომელიც საქმის შემდგომი განხილვის პროცესში წყვეტს ტერორიზმში ბრალდებული პირის დამნაშავეობის საკითხს და დამნაშავედ ცნობის შემთხვევაში, აკისრებს სასჯელს.

ტერორიზმის საფრთხე მუდმივად ცვალებადია. ცალკეული ორგანიზაციები და მათი მხარდამჭერები ტერორისტული თავდასხმების დაგეგმვისა და განხორციელებისას, ასევე მოქალაქეების გადაბირებისა და ტერორიზმის დაფინანსებისას, ახალ, სამართალდამცავი უწყებებისათვის მანამდე უცნობ, მეთოდებს მიმართავენ. აღნიშნულ პროცესთან

გამკლავების მიზნით სახელმწიფო გამუდმებით შეაფასებს დევნის განხორციელების შესაძლებლობებს და ახალი მეთოდებისა და საფრთხეების აღმოჩენის შემთხვევაში იმოქმედებს შესაბამისად.

ტერორიზმში ბრალდებული პირების სისხლისსამართლებრივი დევნისას სახელმწიფო პირველად მნიშვნელობას კანონის უზენაესობას ანიჭებს და აღნიშნულ პროცესს ადამიანის ძირითად უფლებათა დაცვით ახორციელებს. ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის აღნიშნულ ეტაპზე, სახელმწიფო წარმატებულ საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით იმოქმედებს და პარტნიორ ქვეყნებთან აქტიურად ითანამშრომლებს.

4.6. სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩოს განვითარება

სახელმწიფოს მიზანია ჰქონდეს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი, მოქნილი და თანამედროვე გამოწვევებზე მორგებული კანონმდებლობა.
ამოცანები
მზარდი და ცვალებადი ტერორისტული საფრთხეების საპასუხოდ, არსებული ნორმატიული ბაზის ანალიზი და შემდგომი განვითარება.
სახელმწიფო საზღვრის დაცვის და კონტროლის, სამგზავრო დოკუმენტების უსაფრთხოების, მიგრაციის, მოქალაქეობის მინიჭების, თავშესაფრის სისტემისა და უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ კანონმდებლობის სრულყოფა.
ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში არსებული სამართლებრივი ბაზის შემდგომი სრულყოფა.
მოსალოდნელი შედეგი
სახელმწიფოს აქვს ტერორისტული და ექსტრემისტული გამოწვევების საპასუხო, ეფექტიანი და მოქნილი კანონმდებლობა.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი, მოქნილი და თანამედროვე გამოწვევებზე მორგებული კანონმდებლობა წარმოადგენს ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან ეფექტური ბრძოლის ერთ-ერთ მთავარ წინაპირობას. მზარდი და ცვალებადი ტერორისტული საფრთხეების საპასუხოდ, სახელმწიფო განაგრძობს არსებული ნორმატიული ბაზის მუდმივ განვითარებას და დახვეწას.

მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოს გააჩნია ტერორიზმთან ბრძოლის საკმაოდ ფართო სამართლებრივი რეგულირების ჩარჩო, წინამდებარე დოკუმენტით იქმნება ტერორიზმის პრევენციისა და მასთან ბრძოლის სფეროში პირველი ყოვლისმომცველი ეროვნული დონის სტრატეგია, რომლითაც მკაფიოდ განისაზღვრება სახელმწიფოს ხედვა და კომპლექსური მიდგომა ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაკავშირებული საფრთხეების პრევენციისა და მათზე ეფექტური რეაგირების კუთხით.

გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოში განხორციელდა რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები საგამოძიებო საქმიანობის მიმართულებით სამართალდამცავი ორგანოების შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით, თუმცა მზარდი და ცვალებადი ტერორისტული საფრთხეების საპასუხოდ, სახელმწიფო რეგულარულად განახორციელებს არსებული

სისხლის სამართლებრივი კანონმდებლობის ანალიზს და მის განახლებას საფრთხეებისა და გამოწვევების შესაბამისად.

ე.წ. უცხოელი ტერორისტი მეზობლების ქვეყანაში შესაძლო მოხვედრისა და მათი ტრანზიტული გადაადგილების საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით, სახელმწიფო მნიშვნელოვან ნაბიჯებს გადადგამს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის და კონტროლის, სამგზავრო დოკუმენტების უსაფრთხოების, მიგრაციის, მოქალაქეობის მინიჭების, თავშესაფრის სისტემისა და უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ კანონმდებლობის სრულყოფის მიზნით. მოხდება აღნიშნული მიმართულებებით არსებული სამართლებრივი ბაზის რეგულარული ანალიზი, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გაზიარება და საჭიროებისამებრ დახვეწა. აღნიშნულ პროცესში გათვალისწინებული იქნება საერთაშორისო ხელშეკრულებები, რომელთა მონაწილეც არის საქართველო, ადამიანის ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების საყოველთაოდ აღიარებული, ასევე ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმები.

ტერორისტების საქმიანობის დაფინანსებისა და სხვაგვარი მატერიალური მხარდაჭერის პრევენციისა და აღკვეთის მიზნით, მნიშვნელოვანია შესაბამისი კანონმდებლობის განვითარება. ყველა სათანადო უწყების აქტიური ჩართულობით სახელმწიფო შეიმუშავებს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების შეფასების ეროვნულ დოკუმენტს, რაც ხელს შეუწყობს სამართლებრივი მექანიზმების შემდგომ დახვეწას. ყურადღება გამახვილდება არასამეწარმეო-არაკომერციული იურიდიული პირების რეგისტრაციის, სტატუსის მინიჭებისა და საქმიანობის, ასევე ზედამხედველობის სამართლებრივი მექანიზმების განვითარებაზე, რათა თავიდან იქნას აცილებული ამგვარი ორგანიზაციების ტერორიზმის დაფინანსების მიზნით გამოყენება.

ტერორიზმის პრევენციის მიზნით, მოხდება ფულადი გზავნილების სისტემისა და საზღვარზე საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით ან მისგან მალულად ნაღდი ფულისა და ფასიანი ქაღალდის გადატანის აღკვეთის სამართლებრივი მექანიზმების დახვეწა. სახელმწიფო განაგრძობს ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) რეკომენდაციების შემდგომ იმპლემენტაციას. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მნიშვნელოვანია მიზნობრივი ფინანსური სანქციების გამოყენების საკითხი გაეროს უშიშროების საბჭოს შესაბამისი რეზოლუციების კონტექსტში, რომლებიც ტერორიზმს უკავშირდება. აღნიშნული თვალსაზრისით, გასათვალისწინებელია „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების შესრულების საკითხებზე მომუშავე სამთავრობო კომისიის“ საქმიანობა. გაეროს შესაბამისი რეზოლუციების იმპლემენტაციის ხელშეწყობის მიზნით, საუკეთესო გამოცდილების გაზიარებითა და საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით, სახელმწიფო უზრუნველყოფს ეროვნული კანონმდებლობის განვითარებას.

აღსანიშნავია, რომ სამართლებრივი ჩარჩოს გაძლიერების შედეგად, საერთაშორისო ტერორიზმთან დაკავშირებული დამნაშავეების წინააღმდეგ სახელმწიფომ ეფექტიანი სამართალდაცვითი ზომები გაატარა. იმის გათვალისწინებით, რომ ტერორისტები სწრაფად ახდენენ თანამედროვე ტექნოლოგიების ათვისებას, მოქმედების მეთოდების ცვლილებას,

კანონმდებლობის სისუსტეებისა თუ ხარვეზების გამოვლენას და მათ სასარგებლოდ გამოყენებას, კვლავაც მნიშვნელოვანი იქნება ტერორიზმთან ბრძოლის ნორმატიული ბაზის მუდმივი ანალიზი და განახლება. ამ პროცესში, სხვა საკითხებთან ერთად, ყურადღება გამახვილდება კონტრტერორისტული მიზნებისთვის ინფორმაციის ოპერატიული და ოპერატიულ-ტექნიკური საშუალებებით მოპოვებისა და მიღებული ინფორმაციის სისხლის სამართალწარმოებაში მტკიცებულებად ცნობის სამართლებრივი საფუძვლების გაუმჯობესებაზე.

ტერორისტული საფრთხეების დროული იდენტიფიცირება მოითხოვს შესაბამის უწყებებს შორის, ისევე როგორც სამოქალაქო საზოგადოებას, კერძო სექტორსა და საერთაშორისო პარტნიორებთან ინფორმაციის ეფექტიანი გაცვლის უზრუნველყოფას. შესაბამისად, სახელმწიფო განაგრძობს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწას ტერორიზმთან დაკავშირებული ინფორმაციის გაცვლის მექანიზმების შემდგომი განვითარების მიზნით.

4.7. საერთაშორისო თანამშრომლობა

საქართველოს მიზანია საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება ტერორიზმის/ექსტრემიზმის და მისი ყველა გამოვლინების წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით.
ამოცანები
ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში შესაბამის საერთაშორისო ინსტრუმენტებთან შეერთება.
საერთაშორისო მრავალმხრივ ფორმატებში ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში ორგანიზებულ ღონისძიებებში მონაწილეობა.
ევროპოლსა და მის შესაბამის სტრუქტურებთან, ასევე ევროჯასტთან თანამშრომლობა ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში.
ინტერპოლის ფარგლებში არსებული თანამშრომლობის გაღრმავება.
სახელმწიფოებთან ორმხრივი თანამშრომლობის განვითარება და გაღრმავება, გამოცდილების გაზიარება და ინფორმაციის გაცვლა ტერორიზმთან ბრძოლისა და უსაფრთხოების განმტკიცების მიმართულებით.
პარტნიორი და მეზობელი ქვეყნების სათანადო სამსახურებთან ორმხრივი თანამშრომლობის გაძლიერება და ინფორმაციის გაცვლის ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება.
საერთაშორისო პარტნიორობის გაღრმავება, ტერორიზმის პრევენციისა და მასთან ბრძოლის სფეროში შესაბამისი უწყებების შესაძლებლობათა გაუმჯობესების მიზნით.
მოსალოდნელი შედეგი
გაღრმავებულია თანამშრომლობა საერთაშორისო პარტნიორებთან ტერორიზმსა/ექსტრემიზმსა და მის ყველა გამოვლინებასთან ბრძოლის მიმართულებით, მათ შორის, გაფორმებულია ან/და მიმდინარეობს მუშობა სხვადასხვა ხელშეკრულების გაფორმებაზე.

ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან ბრძოლაში უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება საერთაშორისო თანამშრომლობას. აღნიშნული მიმართულებით საქართველო აქტიურად არის ჩართული საერთაშორისო ძალისხმევაში და საერთაშორისო თანამეგობრობასთან ერთად გააგრძელებს ბრძოლას ტერორიზმისა და მისი ყველა გამოვლინების წინააღმდეგ.

საქართველო საწყის ეტაპზე გახდა „დაემის“ წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური კოალიციის აქტიური წევრი და მრავალეროვნულ ოპერაციებში მონაწილეობით მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მსოფლიოში მშვიდობისა და უსაფრთხოების შენარჩუნებაში. სახელმწიფო არის გაეროს კონტრტერორისტული კონვენციების/ოქმების, ასევე ევროპის საბჭოს ფარგლებში მიღებული ტერორიზმთან ბრძოლის კონვენციების/ოქმების მონაწილე. აღნიშნული საერთაშორისო ხელშეკრულებების, ისევე როგორც გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების და სხვა საერთაშორისო სამართლებრივი ინსტრუმენტების დებულებები იმპლემენტირებულია საქართველოს კანონმდებლობაში. საქართველო განაგრძობს ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში შესაბამის საერთაშორისო ინსტრუმენტებთან შეერთების პროცესს.

საქართველოს გაფორმებული აქვს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის, სამართალდაცვით სფეროში თანამშრომლობის, საიდუმლო ინფორმაციის გაცვლისა და ორმხრივად დაცვის შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებები სხვადასხვა საერთაშორისო პარტნიორთან, მათ შორის, ევროკავშირსა და ევროპოლთან. საქართველოსთვის პრიორიტეტულია აღნიშნული საერთაშორისო შეთანხმებების გაფორმების პროცესის გაგრძელება ევროკავშირისა და ნატოს წევრ, ასევე სხვა პარტნიორ სახელმწიფოებთან, ამავე დროს, საქართველო გააფორმებს შეთანხმებას ევროჯასტთან.

საქართველო დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაძლიერებას ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებზე. სახელმწიფო რჩება ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში ნატოსთან, ევროკავშირთან, გაეროსთან, ევროპის საბჭოსთან, ეუთოსთან და სხვა მრავალმხრივ ფორმატში თანამშრომლობის გაღრმავების იდეის ერთგული. რეგიონულ დონეზე საქართველო თანამშრომლობს პარტნიორ სახელმწიფოებთან, ასევე შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციისა (BSEC) და დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციის (GUAM) ფარგლებში მიღებული მრავალმხრივი საერთაშორისო სამართლებრივი ინსტრუმენტების საფუძველზე. აღსანიშნავია საქართველოს მონაწილეობა ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში მოქმედ, თანამშრომლობის სხვადასხვა მნიშვნელოვან ფორმატში, მათ შორის, გლობალური კონტრტერორისტული ფორუმის საქმიანობაში. საქართველო ექსპერტულ დონეზე აქტიურად მონაწილეობს ევროპის საბჭოს კონტრტერორისტული კომიტეტის (CDCT) შეხვედრებში.

სახელმწიფო აქტიურად გააგრძელებს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას და მათ მიერ ორგანიზებულ ტერორიზმთან ბრძოლის ღონისძიებებში მონაწილეობას. მნიშვნელოვანია საქართველოს ჩართულობა შესაბამის საერთაშორისო ინიციატივებში, რომლებიც მიზნად ისახავს ტერორიზმის აღკვეთას, ტერორიზმის მცდელობების გამოვლენას და საპასუხო ზომების შემუშავებას, ამასთან საქართველო,

ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისად, ჩაერთვება საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში დოკუმენტების შემუშავებისა და მიღების პროცესში. სახელმწიფო გააძლიერებს ევროპოლსა და მის შესაბამის სტრუქტურებთან ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში ოპერატიულ და სტრატეგიულ დონეზე თანამშრომლობას. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება საერთაშორისო კრიმინალური პოლიციის ორგანიზაცია ინტერპოლის ფარგლებში არსებული თანამშრომლობის გაღრმავებაზე.

ტერორიზმთან ბრძოლაში საერთაშორისო თანამშრომლობის განხორციელების მიზნით აქტიურად იქნება გამოყენებული საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნების უსაფრთხოების/პოლიციის ატაშეებისა და მეკავშირე ოფიცრების ქსელი.

საქართველოს ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარების თვალსაზრისით რამდენიმე პრიორიტეტული მიმართულება გააჩნია. უპირველეს ყოვლისა, აღსანიშნავია საერთაშორისო დონეზე თანამშრომლობა და კოორდინაცია, რაც გულისხმობს გლობალურ დონეზე ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის განვითარების ხელშემწყობი ფაქტორების მინიმიზაციასა და აღმოფხვრაში წვლილის შეტანას. ამგვარი ძალისხმევის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს საზღვარგარეთ სამშვიდობო მისიებში საქართველოს მონაწილეობის გაგრძელება. არანაკლებ მნიშვნელოვანია სახელმწიფოებთან ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება, გამოცდილების გაზიარება და ინფორმაციის გაცვლა ტერორიზმთან ბრძოლისა და უსაფრთხოების განმტკიცების მიმართულებით. აღნიშნულთან ერთად, საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს საერთაშორისო პარტნიორობის გაღრმავება ტერორიზმთან ბრძოლის სფეროში შესაბამისი უწყებების შესაძლებლობათა გაუმჯობესების მიზნით.

ტერორიზმის საფრთხეებზე ეფექტური რეაგირება ერთობლივ ძალისხმევას მოითხოვს, შესაბამისად, მნიშვნელოვანია პარტნიორი ქვეყნების სათანადო სამსახურებთან ორმხრივი თანამშრომლობის გაძლიერება და ინფორმაციის გაცვლის ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, როგორც ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის განმახორციელებელი ძირითადი უწყება, დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პარტნიორი სახელმწიფოების შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობას, შედეგად აქტიურად მიმდინარეობს მათთან კონსულტაციები და თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებების გაფორმების ინიცირება. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს თანამშრომლობა პარტნიორ სახელმწიფოებთან, მათ შორის, ნატოსა და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან. რეგულარულად ხდება ინფორმაციის გაცვლა და ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა.

სახელმწიფოს აქტიური ძალისხმევით, კიდევ უფრო გაღრმავდება საერთაშორისო თანამშრომლობა საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორებისა და მეზობელი ქვეყნების უსაფრთხოებისა და სამართალდამცავ სტრუქტურებთან. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამართალდაცვითი მიმართულებით და სისხლის სამართლის სფეროში სამართლებრივი ურთიერთდახმარების კუთხით თანამშრომლობის გაძლიერებას. საქართველო, ტრადიციულად, დიდ ყურადღებას დაუთმობს მის უახლოეს პარტნიორთან,

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, თანამშრომლობის შემდგომი გაძლიერების საკითხებს, ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში. საქართველო აქტიურად გააგრძელებს საერთაშორისო ორგანიზაციებისა თუ პარტნიორი სახელმწიფოების მიერ, ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში ორგანიზებულ სტრატეგიული დონის დიალოგებში, ტრენინგებში, კონფერენციებსა და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობას.

5. სტრატეგიით გათვალისწინებულ ძალისხმევაზე პასუხისმგებელი უწყებები

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგიის წარმატებით განხორციელებისთვის საჭირო იქნება ხელისუფლების, კერძო სექტორის და სამოქალაქო საზოგადოების ერთობლივი ძალისხმევა.

ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის პროცესში სახელმწიფოს პირველადი აქტივობა ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვება იქნება. სახელმწიფო უწყებები, კერძო სექტორი და სამოქალაქო საზოგადოება ერთიანი ძალისხმევით მოახდენენ ტერორისტული/ექსტრემისტული საფრთხეების დროულად გამოვლენას, ასევე აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მათ ხელთ არსებულ ყველა ინფორმაციას გაუზიარებენ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს.

ამ პროცესში განსაკუთრებული ყურადღება ენიჭება სახელმწიფო უწყებების აქტიურ ჩართულობას, რომლებმაც, თავიანთი ფუნქციების განხორციელებისას, შესაძლოა, მოიპოვონ ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაკავშირებული ინფორმაცია. კრიტიკულად მნიშვნელოვანი იქნება შინაგან საქმეთა სამინისტროს, თავდაცვის სამინისტროს, საქართველოს დაზვერვის სამსახურის, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის, საგარეო საქმეთა სამინისტროს, სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის, საქართველოს ეროვნული ბანკის, იუსტიციის სამინისტროს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სხვა შესაბამისი უწყებებისა და დაწესებულებების მიერ საკუთარი უფლებამოსილებისა და კომპეტენციის ფარგლებში მოპოვებული, ტერორიზმთან/ექსტრემიზმთან დაკავშირებული ინფორმაციის სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის დროულად გაზიარება.

ტერორიზმთან/ექსტრემიზმთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვებისა და გაზიარების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანია, კერძო სექტორის ჩართულობაც - კომერციული ბანკების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, ადვოკატების, სადაზღვევო კომპანიების და მსგავსი ფუნქციების განმახორციელებელი, კერძო სექტორის სხვა სუბიექტების მონაწილეობა, დადებულ გარიგებებსა და შესრულებულ ფინანსურ ოპერაციებზე მონიტორინგის კუთხით.

ინფორმაციის მოპოვების ნაწილში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ისეთი უწყებების მიერ შეტანილი წვლილი, როგორცაა განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო და ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და

სოციალური დაცვის სამინისტრო, რომელთაც თავიანთი უფლებამოსილების ფარგლებში, შესაძლოა, შეხება ჰქონდეთ ტერორიზმთან დაკავშირებულ ინფორმაციასთან.

ტერორიზმთან, ექსტრემიზმსა და რადიკალიზაციასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოპოვების პროცესში გადაწყვეტ როლს ასრულებს სამოქალაქო საზოგადოება. აღნიშნული მიმართულებით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სახელმწიფოს ძალისხმევა, რათა სამოქალაქო საზოგადოებასთან ერთად უზრუნველყოს საზოგადოების სამოქალაქო ცნობიერების და ცოდნის ამაღლება, რათა მოქალაქეებმა შეძლონ საფრთხის გამოვლენა და ითანამშრომლონ სამართალდამცავ უწყებებთან.

პრევენციის მიმართულებით, სამართალდამცავი ფუნქციის შესრულებას გააგრძელებს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური. ამ პროცესში ჩართული იქნებიან სხვა სახელმწიფო უწყებები, კერძო სექტორი და სამოქალაქო საზოგადოება. პრევენციის კონტექსტში, მნიშვნელოვანი იქნება განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და სხვა უწყებების მიერ შეტანილი წვლილი, რაც გულისხმობს პრევენციულ მიდგომაზე დაფუძნებული ისეთი პროექტების შემუშავებას, რომელთა განხორციელებითაც სახელმწიფო შეძლებს მოქალაქეთა განათლებისა და დასაქმების, ასევე სოციალური და ეკონომიკური კუთხით არსებული პრობლემების მოგვარებას.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იუსტიციის სამინისტროს როლი, რომელიც სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობით შეიმუშავებს და განხორციელებს დერადიკალიზაციისა და რესოციალიზაციის პროგრამებს, რათა მოხდეს პენიტენციურ დაწესებულებებში ტერორიზმში მსჯავრდებულთა დერადიკალიზაცია და თავიდან იქნას აცილებული სხვა პატიმართა რადიკალიზაცია.

რადიკალიზაციისა და ტერორისტული საქმიანობისთვის გადაბირების წინააღმდეგ მნიშვნელოვან როლს შეასრულებენ სხვადასხვა რელიგიური და კულტურული ორგანიზაციები, ასევე ცალკეული ავტორიტეტული რელიგიური პირები, რომლებიც გამოავლენენ ტერორისტული/ექსტრემისტული იდეოლოგიის ცრუ ღირებულებებს, რომლებსაც არაფერი აქვთ საერთო რელიგიასთან. ამ პროცესში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს სსიპ რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო.

პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებაში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობას. მოქალაქეების მიერ ტერორისტული საფრთხეების იდენტიფიცირების და სამართალდამცავ ორგანოებთან აქტიური თანამშრომლობის შედეგად, შესაძლებელი იქნება ტერორისტული დანაშაულის თავიდან აცილება. სახელმწიფო შესაბამის ძალისხმევას მიმართავს სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლების უზრუნველყოფისთვის, რათა არ მოხდეს მოქალაქეთა დისკრიმინაცია და სტიგმატიზაცია, რაც ხშირად რადიკალიზაციის გამომწვევი მთავარი ფაქტორია.

სახელმწიფო საზღვრის დაცვის მიმართულებით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო გააგრძელებს მნიშვნელოვანი ღონისძიებების გატარებას, იმისათვის რომ არ მოხდეს ტერორისტების/ექსტრემისტების ან მათთან დაკავშირებული პირების ქვეყნის ტერიტორიაზე მოხვედრა. სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების დაცვის მიმართულებით მნიშვნელოვან როლს შეასრულებენ აღნიშნულ სფეროში მოქმედი საჯარო და კერძო სამართლის სუბიექტები, მათ შორის, სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო და შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება. კრიტიკული ინფრასტრუქტურის დაცვის უზრუნველსაყოფად, სახელმწიფო, კერძო სექტორის და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობით, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით და უცხოელ პარტნიორებთან კონსულტაციის გზით, შეიმუშავებს და დანერგავს კრიტიკული ინფრასტრუქტურის, ტერორისტების შესაძლო სამიზნეებისა და საზოგადოების მასობრივი თავშეყრის ადგილების ტერორისტული საფრთხეებისაგან ეფექტური დაცვის მექანიზმებს და განავითარებს ვიდეოსამეთვალყურეო სისტემას.

სახელმწიფო აქტიურად გააგრძელებს მუშაობას ინტერნეტსივრცის ტერორისტული მიზნებისთვის გამოყენების წინააღმდეგ ბრძოლისა და კიბერსივრცის ტერორისტული საფრთხეებისგან დაცვის მიმართულებით. საერთაშორისო პარტნიორების ჩართულობით შემუშავდება კიბერტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანი მეთოდები.

ქვეყნის მზადყოფნის შესაძლებლობების გაუმჯობესება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ხელისუფლების, კერძო სექტორის და სამოქალაქო საზოგადოების აქტიურ თანამშრომლობაზე. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის აქტიურ ჩართულობასთან ერთად მნიშვნელოვანია შინაგან საქმეთა სამინისტროს, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, მუნიციპალიტეტის ორგანოების და სხვა უწყებების მონაწილეობაც.

ტერორიზმში ბრალდებულის სისხლისსამართლებრივი დევნის რამდენიმე ეტაპიანი პროცესის სწრაფად და ეფექტიანად განხორციელების მიზნით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის, შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს გენერალური პროკურატურის თანამშრომლობა. ამავე მიმართულებით, საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის გაუმჯობესების თვალსაზრისით, კრიტიკულად მნიშვნელოვანია აღმასრულებელი ხელისუფლებისა და საქართველოს პარლამენტის ერთობლივი მუშაობა.

სტრატეგიის განხორციელებისას საქართველო მჭიდროდ ითანამშრომლებს პარტნიორ სახელმწიფოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

6. ინსტიტუციური ზედამხედველობა, ანგარიშვალდებულების და სტრატეგიის გადახედვის მექანიზმები

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგიის და მისი სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროცესს ზედამხედველობას გაუწევს

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავებელი და შესრულების მონიტორინგის განმახორციელებელი უწყებათაშორისი მუდმივმოქმედი კომისია. კომისიის ამოცანაა განახორციელოს აღნიშნული სტრატეგიის შექმნისა და განხორციელების პროცესის მონიტორინგი. იგი უფლებამოსილია კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ადმინისტრაციული ორგანოებიდან, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიული პირებიდან გამოითხოვოს და მიიღოს საქმიანობისთვის საჭირო ინფორმაცია. წინამდებარე სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმის ფარგლებში დასახული მიზნებისა და ამოცანების შესრულებისას უწყებები ანგარიშვალდებულნი იქნებიან კომისიის წინაშე. მოცემული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი არიან კონკრეტული აქტივობის შესრულებაზე, სამოქმედო გეგმით ასეთად განსაზღვრული უწყებები. წინამდებარე სტრატეგიის შესრულებისთვის საჭირო რესურსები უზრუნველყოფილი იქნება სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ცალკეული აქტივობების შესრულებაზე პასუხისმგებელი უწყებებისთვის გამოყოფილი ასიგნებების, ხოლო არასაბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის საკუთარი სახსრების ფარგლებში. ამასთან, შესაძლებელია საერთაშორისო დონორებისგან დამატებითი ფინანსური სახსრების მოძიება, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული საჭიროების შემთხვევაში. საქართველოს კონტრტერორისტული საქმიანობის განმახორციელებელი მთავარი უწყება - საქართველოს სახელწიფო უსაფრთხოების სამსახური ანგარიშვალდებულია საქართველოს პარლამენტისა და საქართველოს მთავრობის წინაშე.

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმის ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის ჩათვლით. სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმის შესრულების ანგარიში მომზადდება წელიწადში ერთხელ, ასევე, საჭიროების შესაბამისად. სტრატეგიის გადახედვა შესაძლებელია საქართველოს მთავრობისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავებელი და შესრულების მონიტორინგის განმახორციელებელი უწყებათაშორისი მუდმივმოქმედი კომისიის რეკომენდაციით.